

Örebro universitet
Handelshögskolan
Företagsekonomi C
Handledare: Johanna Hansson
Examinator: Per Forsberg
HT2013

Kandidatuppsats 15hp

Därför väljer företagare aktiebolag idag

Författare:
David Cederlöw, 920822
Marcus Fredriksson, 920927
Christian Johansson, 911025

Sammanfattning

Företagsekonomi C, uppsats FÖ3001, HT 2013

Författare: David Cederlöw, Marcus Fredriksson, Christian Johansson

Handledare: Johanna Hansson

Examinator: Per Forsberg

Titel: *Därför väljer företagare aktiebolag idag*

Bakgrund: Denna uppsats har sin utgångspunkt i de förändringar som skett från statens sida vad gäller aktiekapital och revisorsplikt. Detta skapade en tanke om vad det är som faktiskt påverkar företagarnas beslut att välja aktiebolag.

Syfte: Studiens syfte är att beskriva vilka faktorer som är viktigast i företagares val av bolagsformen aktiebolag efter de förändringar i lagar och regler som skedde år 2010. Detta ska göras genom en jämförelse av svar från respektive respondent för att sedan ta fram de viktigaste kategorierna utifrån den teori som tagits fram. I och med detta vill författarna bidra och förklara om beslutsteori kan användas när företagare tar sitt beslut att starta aktiebolag.

Avgränsningar: Vår studie är inriktad på mindre svenska aktiebolag i Örebro län som är startade efter 2010.

Metod: I undersökningen har intervjuer genomförts med företagare för att få fram incitament till att välja aktiebolag. Även en betygsättning av faktorer från tidigare teori har gjorts av respondenterna. Insamlad empiri har behandlats och analyserats utifrån vad forskare och litteratur beskriver om inträde och utträde.

Slutsatser: Vi har kunnat påvisa att tre faktorer har stor betydelse vid beslutet av att välja bolagsformen aktiebolag, vilket överensstämmer med vad litteratur inom inträdeteori säger kombinerat med uttalanden från en auktoriserad redovisningskonsult. Faktorerna utgörs av: *Trovärdighet, kapitalbehov och lönsamhet*. Trovärdighet är en ny faktor som inte tidigare uppkommit i teori utan framkom under intervjun med redovisningskonsulten.

Förslag till fortsatt forskning: En intressant undersökning skulle kunna göras med fokus på trovärdighet och dess påverkan på företagarnas val.

Nyckelord: Aktiebolag, incitament, inträde, beslut

Abstract

Business Administration, Paper, Advanced Course, F 3001, HT 2013

Authors: David Cederlöw, Marcus Fredriksson, Christian Johansson

Advisor: Johanna Hansson

Examiner: Per Forsberg

Title: *Reasons to choose limited liability company today*

Background: This paper has its origin in the changes made by the Swedish government in terms of the minimum share capital and the need of an accountant. This created a thought about what it is that actually affect entrepreneurs' decision to select a limited liability company.

Purpose: The purpose of this study is to describe which factors are most important in the entrepreneurs choice of the limited liability company after the changes in laws and regulations that occurred in 2010. This will be done through a comparison of the responses from each respondent and then develop the categories based on the theory that we have found in literature. The authors wish to contribute and explain how decision theory can be used when entrepreneurs takes their decision to start limited liability company.

Limitation: Our study is focused on small business owners in Örebro county, Sweden, that started their company after the changes in 2010.

Method: In the study have interviews been conducted with business owners to find the incentive to choose the limited liability company. A rating of factors from existing theory has been made by the respondents. Collected empirical data is processed and analyzed on the basis of what scientists and literature describes about entry and exit.

Conclusion: The study was able to show that three factors are important in the decision of choosing the company form a limited liability company. Which is consistent with what the literature on entry theory states combined with statements from a certified accountant. The factors are: Credibility, capital and profitability. Credibility is a new factor not previously arisen in theory, but emerged from the interview with the accountant.

Future research: An interesting study could be made with focus on credibility and its impact on entrepreneurs' choice.

Keywords: limited liability company, incentive, entry, decision

Innehållsförteckning

1. INLEDNING	6
1.1 BAKGRUND	6
1.2 PROBLEMDISKUSSION.....	7
1.3 STUDIENS FORSKNINGSPRÅG	8
1.4 STUDIENS SYFTE	8
2. METOD	9
2.1 TILLVÄGAGÅNGSSÄTT I ARBETET	9
2.1.1 <i>Reliabilitet</i>	11
2.1.2 <i>Replikerbarhet</i>	11
2.1.3 <i>Validitet</i>	11
2.1.4 <i>Avgränsning och urval</i>	11
2.1.5 <i>Transkribering & kodning</i>	12
2.1.6 <i>Källkritik</i>	12
2.2 TILLVÄGAGÅNGSSÄTT VID EXPERTINTERVJU	13
2.3 METODREFLEKTION.....	14
3. REFERENSRAM	16
3.1 PRAKTISK REFERENSRAM	16
3.1.1 <i>Aktiebolag</i>	16
3.2 TEORETISK REFERENSRAM.....	17
3.2.1 <i>Beslutsteori</i>	17
3.2.2 <i>Inträde och utträde från marknaden</i>	19
3.2.3 <i>Lönsamhet</i>	19
3.2.4 <i>Tillväxt</i>	20
3.2.5 <i>Patent</i>	20
3.2.6 <i>Ägarsituation</i>	21
3.2.7 <i>Kapitalbehov</i>	21
3.2.8 <i>Lagar & Politik</i>	22
3.2.9 <i>Påverkande faktorer</i>	23
3.3 EXPERTINTERVJU	24
3.3.1 <i>Expertens faktorer</i>	27
3.4 KOMBINERAD PÅVERKANFIGUR.....	29
4. EMPIRI	34
4.1 PRESENTATION AV INTERVJUPERSONER.....	34
4.2 RESULTAT FRÅN BETYGSÄTTNING.....	35
4.3.1 <i>Lönsamhet</i>	35
4.3.2 <i>Tillväxt</i>	37
4.3.3 <i>Patent</i>	38
4.3.4 <i>Ägarsituation</i>	38
4.3.5 <i>Kapitalbehov</i>	39
4.3.6 <i>Lagar & Politik</i>	40
4.3.7 <i>Trovärdighet</i>	41
4.3.8 <i>Möjlighet att sälja företaget</i>	42
4.3.9 <i>Distinktion mellan företagets och privata tillgångar</i>	42
4.3.10 <i>Övriga faktorer</i>	44
5. ANALYS	45
5.1 BESLUTSTEORI.....	46

5.2 LÖNSAMHET	47
5.3 TILLVÄXT	48
5.4 PATENT	49
5.5 ÄGARSITUATION	50
5.6 KAPITALBEHOV.....	50
5.7 LAGAR & POLITIK.....	51
5.8 TROVÄRDIGHET	52
5.9 MÖJLIGHET ATT SÄLJA FÖRETAGET.....	53
5.10 DISTINKTION MELLAN FÖRETAGETS OCH PRIVATA TILLGÅNGAR.....	54
5.11 ÖVRIGA FAKTORER	55
6. SLUTSATS	56
6.1 FÖRSLAG TILL VIDARE FORSKNING OCH MÖJLIGA FÖRÄNDRINGAR.....	57
7. KÄLLFÖRTECKNING.....	58

1. Inledning

I det inledande kapitlet kommer en problembakgrund och en problemdiskussion kring aktiebolag att presenteras. Diskussionen kommer leda fram till studiens forskningsfråga och syfte.

1.1 Bakgrund

Regeringen har som mål att öka ekonomisk tillväxt och sysselsättning. Det finns även ett krav från EG:s regelverk att minska kostnader för företag, främst de administrativa. För att genomföra detta har ett antal lättnader gentemot småföretagare genomförts de senaste åren. Exempel på dessa är sänkt kapitalkrav och det avskaffade revisorskravet för mindre aktiebolag. (SOU 2008:49) (SOU 2008:32)

Nyföretagande påverkas av ett flertal faktorer som skatteregler, svårigheter att starta, administrativ börda, finansiering, tillväxt, men även marknadens utbud och efterfrågan samt av konjunkturcykeln (SOU 2008:49). Många av dessa faktorer kan politiker förändra och som tidigare nämnt har vissa förändringar skett. För att beslutsfattare (politiker) ska veta vad de ska ändra på behöver de även veta företagares syn på vilka incitament det finns att starta företag. Att förstå varför individer tar beslutet att bli egenföretagare och hur politiken påverkar detta val är ett viktigt forskningsområde. Skattepolitiken är ofta den mekanism genom vilken staten försöker påverka beteendet hos individer. (Moore 2004) Den som vill starta ett företag har flera olika företagsformer att välja på, de vanligaste bolagsformerna är enskild näringsidkare, handelsbolag och aktiebolag. Valet av bolagsform är en viktig fråga när man väljer att starta ett företag, då det finns ett flertal för- och nackdelar med bolagsformerna. Denna studie kommer behandla vilka incitament företagare har tagit hänsyn till när de valt aktiebolag som deras bolagsform. (ekonomifakta, 2013)

I alla situationer och speciellt vid beslut krävs att man samlar information om för- och nackdelar vid ett beslut. Detta innebär att man väljer ett visst handlingsalternativ och därmed fullföljer ett visst beslut. Beslutsteori förklarar att i en optimal situation är människor fullständigt informerade och kan ta rationella beslut dvs. välja det handlingsalternativ som är optimalt ur deras situation. Ofta är dock fallet inte som sådant utan beslutet tas utifrån ofullständig information. Vid ett sådant beslut påverkar ett flertal faktorer vilket alternativ man väljer. (Sjöberg 1978)

När man väljer att gå in på en marknad finns det ett flertal faktorer som kan inverka enligt Nyström (2007), bland annat lönsamhet och tillväxt. När man träder in i ett företag är detta tänkbara faktorer som påverkar om man väljer aktiebolagsformen eller inte. En annan tänkbar faktor som påverkar är de inträdesbarriärer som finns enligt Porter (2004). En sådan inträdesbarriär som finns på marknaden för aktiebolag är krav på aktiekapital. För att få bilda ett aktiebolag, krävs ett startkapital i form av eget kapital som är det aktiekapital ägarna själva satsar i bolaget. Det har tidigare krävts en insats på 100 000 kronor, men den 1 april 2010 skedde en förändring vilket innebar ett sänkt krav av aktiekapitalet till 50 000 kronor vilket gör att det idag

är lättare att starta ett aktiebolag. (SOU 2008:49) Ett flertal liknande förändringar har skett vilket kan ha ändrat företagares värderingar om vilken bolagsform som bör väljas. Ett annat exempel på en sådan förändring är avskaffandet av revisionsplikten för mindre bolag som skedde år 2010. Numera behöver inte de aktiebolag som klassificeras som mindre ha en revisor. (Lundén 2012), (SOU 2008:32) Politiker kan således påverka valet av bolagsform genom dessa förändringar, exempelvis genom förenkling av de administrativa momenten vid bildandet av bolag. Politikerna styr detta genom lagar och regler som reglerar de olika bolagsformerna.

Utöver ovannämnda förändringar som skett nyligen, finns ett flertal andra faktorer som påverkar när en företagare väljer att gå in i aktiebolagsformen. Valet kan bland annat bero på vilken storlek det är på företaget. De större företagen kan vara publika aktiebolag, vilket innebär att de kan erbjuda aktier på en öppen marknad. Övriga företag som inte kan erbjuda aktier på en öppen marknad kallas för privata bolag. (Sandeberg 2007) Den genomförda kapitaljusteringen gällande aktiekapitalet gäller enbart för de privata aktiebolagen, därav kommer inriktningen för denna studie vara mot privata aktiebolag.

Eftersom att ämnet är praktiskt orienterat utifrån företagarnas åsikter så kommer denna uppsats att vara driven av den empiri som framkommer under studiens gång. Denna kopplas senare ihop med framtagna teorier och tidigare kunskap från den litteratur som vi tagit fram för att bilda en referensram.

När utfallet av en handling är säkert är det troligt att man väljer det alternativ som för individen uppfattas som mest fördelaktigt. När utfallet inte är säkert finns en risk eller osäkerhet. Nyttan och sannolikhet är två avgörande faktorer när det gäller beslutsfattande. Nyttan kan antas vara byggd på individuella preferenser, något som vi kommer att få ta hänsyn till i denna studie. (Sjöberg 1978)

1.2 Problemdiskussion

Att välja vilken bolagsform man bör ha på sitt företag kan tyckas vara svårt, och det finns idag unika faktorer för varje typ. Att aktiebolag är en av de mest fördelaktiga bolagsformerna står klart då överlevnadsgraden bland nystartade företag är högre än bland andra bolagsformer (SOU 2008:49). Frågan är dock vad det är som får företagare att välja företagsformen. Som tidigare nämnt har ett flertal förändringar skett som kan ha påverkat företagares preferenser i valet av aktiebolag.

Utifrån denna tanke ansåg författarna att ämnet gällande varför man väljer aktiebolag är ett aktuellt och föränderligt ämne där olika faktorer anses styra företagares beslut vid valet av bolagsformen aktiebolag. Förändringarna från statens sida kan ha påverkat och haft inverkan på valet, frågan är i vilken utsträckning detta stämmer. Därav är det en intressant synvinkel att undersöka vilka faktorer som påverkar företagares val i dagens läge.

Som tidigare nämnt beskriver litteratur inom området att det finns ett flertal tänkbara orsaker till att man väljer att träda in i aktiebolagsformen, där aktiekapitalet antas vara en av många orsaker. Den stora frågan är då vad som verkligen påverkar företagare när de väljer att träda in i ett aktiebolag och hur dessa värderas för företagare. Fördelar med aktiebolag vilket även kan antas vara incitament att välja denna bolagsform är att skatten ofta blir lägre jämfört med andra bolagsformer då man årligen har en möjlighet att ta ut en viss summa i aktieutdelning, där man beskattas med en betydligt lägre procentsats jämfört med andra bolagsformer. (Andersson, 2013) Företagare har även en fördel av att inte vara personligt ansvarig för företagets skulder, något som man kan behöva vara när det gäller andra bolagsformer. Detta innebär att man inte riskerar sin egen ekonomi om företaget hamnar i problem. (Lundberg et al. 2011) En fördel gentemot att ha en enskild firma är även att lättare kunna särskilja sina egna tillgångar från företagets. Annars finns alltid problematiken att man blandar privat och företagsmässigt kapital. (PwC, 2011)

Ovanstående resonemang leder fram till följande forskningsfråga:

1.3 Studiens forskningsfråga

- Vilka faktorer är det som främst påverkar beslutet hos företagare att välja bolagsformen aktiebolag?

1.4 Studiens syfte

Studiens syfte är att beskriva vilka faktorer som är viktigast i företagares val av bolagsformen aktiebolag efter de förändringar i lagar och regler som skedde år 2010. Detta ska göras genom en jämförelse av svar från respektive respondent för att sedan ta fram de viktigaste kategorierna utifrån den teori som tagits fram. I och med detta vill författarna bidra och förklara om beslutsteori kan användas när företagare tar sitt beslut att starta aktiebolag.

2. Metod

Detta avsnitt kommer beskriva de metodologiska tillvägagångssätt som använts i studien och de metodproblem som förekommit.

2.1 Tillvägagångssätt i arbetet

Vi har valt att använda en kvalitativ metod i denna undersökning eftersom att forskningsfrågan kommer att besvaras på bästa sätt med hjälp av intervjuer. Anledningen till att intervjuer används är att respondenten ska ges möjlighet att utveckla sina svar och gå på djupet då de behandlar en komplex fråga med ett flertal påverkande faktorer. En annan fördel med kvalitativ metod är att respondenten kan prata fritt inom undersökningens område vilket ger en bättre förståelse för respondentens val än om kvantitativ metod skulle ha använts. (Bryman & Bell, 2010)

En annan möjlighet med intervju var att forskarna har haft större kontroll vid datainsamlingen vilket förenklat att eftersökt information framkommit. Ytterligare en viktig orsak som påverkade valet av metod var att författarna vill se hur företagarna ställer sig till de nya incitament som framkom under expertintervjun. Forskarna vill att företagarna även ska komma med egna förslag på vad som påverkat, man kan med andra ord få en bredare undersökning med spontana svar och reaktioner. Detta hade inte varit möjligt i samma utsträckning med en kvantitativ enkät. (Knutsson, 2008)

De sökord som används för att hitta artiklar och litteratur om ämnet är främst inträde, utträde, beslutsteori, incitament till val och aktiebolag. Motsvarande ord på engelska har använts i sökningen efter användbar litteratur. Detta har främst skett i databaserna Summon och Diva.

För att få tag i rätt typ av företag gällande storlek och bolagsform har en redovisningsfirma kontaktats för att se om de skulle kunna delge oss uppgifter om företag som passar in på denna profil. Då detta inte var möjligt kontaktades istället ett annat företag som hanterar kontakter med företag som passar in i undersökningen. Detta gjorde att intervjuer med aktuella företag kunde genomföras.

En första intervju genomfördes med en auktoriserad redovisningskonsult (se avsnitt om tillvägagångssätt vid expertintervju). Den fakta som framkom i denna intervju, det vill säga faktorer som konsulten tror påverkar och de faktorer som framkommit sedan tidigare i litteratur har använts som underlag i det material som har varit utgångspunkt under intervjuerna med företagarna. Intervjuerna genomfördes i företagets miljö där frågorna personligen diskuterades. Fördelarna med att besöka respondenterna för intervjuer är bland annat att oklarheter i frågor och svar kan redas ut på plats samt att öppna frågor kan besvaras lättare (Dahlström, 2011).

Arbetet har utgått ifrån vad tidigare forskning säger om detta ämne och utifrån det sett vad som påverkat företagarna. Studien är som tidigare nämnt kvalitativ, då en typ av semistrukturerade intervjuer har använts för att få reda på vad som varit orsakerna till beslutet (Bryman & Bell,

2010). Dock finns vissa kvantitativa inslag i form av en mindmap som förklaras längre fram. Samtliga intervjuer genomfördes efter samma struktur där inledande frågor om bakgrund och övergripande orsaker ställdes. Efter hand ställdes kompletterande frågor utifrån intervjuguiden för att försäkra att vi upptäckt de viktigaste faktorerna.

En del av datainsamlingen har skett med en typ av mindmap, en form av tankekarta som visar hur respondenterna väljer att rangordna de faktorer som framkommer i tidigare forskning och av expert. Detta görs dels för att bekräfta det respondenterna säger i ord, men även för att lättare kunna jämföra deras svar med varandra. Faktorerna som ingår är de som beskrivs i referensramen och de som framkommit under expertintervjun. Dessa har betygsatts ett till tolv där ett har ansetts vara den viktigaste orsaken till att välja aktiebolag och 12 den orsak som påverkat beslutet minst. Dessa presenteras i tabellform där respondentens svar framgår och tydliggör dess åsikter. Utifrån detta har ett genomsnittligt betyg räknats fram, vilket senare tolkas och analyseras. De första fyra faktorerna räknas som viktigast i företagarnas val och markeras därav med rött. Faktorer på plats fyra till åtta anses ha en viss påverkan, om än inte i lika stor utsträckning, därför markeras de med orange färg. De sista fyra faktorerna, nio till tolv, anses inte företagarna lägga stor vikt vid, därför markeras dessa med blått, en kall färg. Det har även räknats fram ett genomsnitt utifrån de kategorier som ingått i referensramen vilket visar vilken av dessa mer omfattande faktorer som anses viktigast. Dessa kategorier har delats upp på samma sätt som de operationaliserade faktorerna, där de viktigaste markeras med rött, de som anses medelviktiga med orange och de som har liten inverkan med blått. Ovan beskrivna kategorier ligger till grund för analysen och den modell som presenteras i slutet av referensramen i form av en kombinerad figur.

Den främsta orsaken till att mindmap används som insamlingsmodell är att respondenter inte påverkas av att faktorerna står skrivna i en speciell ordning, i en mindmap finns ingen systematisk ordning i faktorernas framställning. En annan fördel med denna typ av modell är att den är lätt att överblicka vilket gör att momentet av betygsättning går relativt snabbt. Respondenterna kan även förändra sina val otaliga gånger i modellen vilket anses vara en stor fördel vid så många faktorer. En ytterligare fördel var att de som intervjuades på ett enkelt sätt kunde komma med egna förslag på faktorer. Med en mindmap inkluderar man även ett praktiskt moment i intervjun vilket kan få respondenten att tänka till.

En tänkbar nackdel med insamlingsmodellen är att den inte är specifik och begrepp kan därmed misstolkas och ha en annan innebörd för respondenten än för intervjuarna. En annan faktor att ta hänsyn till är att om man inte har använt sig av systemet förut, kan det verka krångligare än att betygsätta faktorer som är uppställda i en tabell.

Den metod vi har valt att använda skiljer sig från Kristina Nyströms forskning som används som en av de stora utgångspunkterna i detta arbete. Nyström ser till vad företagarna skulle ha för alternativkostnader mot att träda in på en marknad och hon har en modell med ett antal faktorer

som har arbetats fram utifrån detta. Dessa faktorer analyserar Nyström sedan utifrån statistiska modeller. Vi har som tidigare nämnt valt att använda oss av en kvalitativ metod för att kunna gå djupare in i begreppen, till skillnad från Nyström som använder sig av en mer kvantitativ metod. Eftersom att Nyströms angreppssätt skiljer sig från denna undersökning har andra författare inkluderats. Detta gör att vi kan se hur dessa skiljer sig åt, och därmed se vad denna forskning kan bekräfta och vad som verkar mindre betydelsefullt. (Nyström, 2006,2007)

2.1.1 Reliabilitet

En viktig beståndsdel att ta i beaktning när man utför en studie av denna kaliber är reliabilitet. Reliabilitet handlar om att resultatet ska vara tillförlitligt, det vill säga att resultatet skulle bli detsamma om man genomförde undersökningen en gång till och att det därav inte är påverkat av slumpmässiga och tillfälliga händelser. För att öka reliabiliteten i denna studie har fyra intervjuer av kvalitativ karaktär genomförts för att se om det finns ett samband där alla respondenter anser samma uppfattning inom ett visst ämne eller om det är en enskild åsikt. (Bryman & Bell, 2010)

2.1.2 Replikerbarhet

Replikerbarhet är en annan viktig faktor att ta hänsyn till när man genomför en studie. Replikerbarhet hänger samman med reliabilitet och handlar om att det ska vara möjligt att genomföra studien en gång till på ett liknande sätt, den bör vara replikerbar. För att förbättra studiens replikerbarhet kommer alla steg och alla dokument och länkar som har används att sparas. Detta för att öka möjligheten till att göra samma sak en gång till. (Bryman & Bell, 2010)

2.1.3 Validitet

Validitet är ett annat viktigt begrepp att ta hänsyn till och det handlar om att man verkligen mäter det man vill mäta. I vårt fall handlar det mycket om huruvida vi verkligen kan mäta vilka faktorer det är som verkligen påverkar valet av aktiebolag. Den inre validiteten är viktig då vi vill se att det finns ett samband mellan framtagna faktorer och att starta aktiebolag.

När det gäller den externa validiteten som också brukar kallas för en undersöknings generaliserbarhet så kan detta delvis göras för företag i Örebro som är i samma storlek. Problemet är att endast ett fåtal företag undersöks och att de är av blandad art, vilket kan ge branschspecifika orsaker som inte tas upp i detta arbete. Därav uppstår problem om man avser att använda underlaget i större kontext då situationen inte med säkerhet är densamma i andra delar av Sverige eller gäller andra storlekar på företaget. (Bryman & Bell, 2010)

2.1.4 Avgränsning och urval

En avgränsning har gjorts mot mindre, privata aktiebolag för att se hur dessa gör sitt val. Dessa ska ha startat bolagsformen efter 2010. Orsaken till denna avgränsning är att författarna vill få med de faktorer som har tillkommit genom de senaste förändringarna av aktiekapital och avskaffad revisionsplikt som skedde år 2010.

Anledningen till att avgränsning sker mot mindre företag är delvis på grund av att den avskaffade revisionsplikten gäller för mindre bolag och att det utifrån teorin framkommit att företag är olika och gör olika val beroende på hur stort företaget är. (Acs & Audretsch, 1988)

En geografisk avgränsning till Örebro län har även genomförts. Då forskarna varit tidsmässigt begränsade har inte ett större urval eller undersökning kunnat genomföras. Detta leder till att en begränsad generalisering till Örebro län kan göras. En generalisering till ett nationellt perspektiv kan endast göras under förutsättningen att Örebro län är representativt för övriga län i Sverige.

Genom avgränsningen är urvalet relativt begränsat vilket ger en förhållandevis liten urvalsgrupp. Detta gör det svårt att genomföra ett slumpmässigt urval av företag då det är tidskrävande att få kontakt med slumpmässigt utvalda företag. Därför har undersökningen genomförts med hjälp av ett bekvämlighetsurval. Detta innebär att en typ av icke-sannolikhetsurval används, där alla inte haft samma möjlighet att komma med i undersökningen. Bekvämlighetsurval handlar om att man undersöker de respondenter som finns i forskarens närhet, det vill säga de som man har möjlighet att undersöka. Detta urval har valts då undersökningen som tidigare nämnt genomförts under en begränsad tidsperiod, vilket krävt svar om deltagande snart efter start. Forskarna är medvetna om de problem gällande generalisering som hänger samman med denna urvalsform. Denna omständighet förmildras dock av att forskarna själva inte valt vilka företag som är med i studien då dessa har förmedlats från ett företag utifrån. Detta gör att vissa slutsatser kan dras gällande resultatet även i en större omfattning. (Bryman & Bell, 2010)

I undersökningen ingår fyra respondenter. Detta anses vara tillräckligt för att kunna dra vissa slutsatser om hur företagare agerar då dessa intervjuas djupgående. Dock skulle en mer omfattande kvantitativ studie med alla faktorer i denna studie behövas för att se om dessa faktorer även stämmer i ett större sammanhang.

2.1.5 Transkribering & kodning

För att säkerställa att inget missades under intervjun spelades alla intervjuer in, med respondenternas medgivande. När intervjuerna sedan lyssnades igenom skrevs dessa ordagrant ned för att säkerställa att ingenting missades. Därefter började materialet kodas genom att forskarna sökte efter citat och uttryck som kunde kopplas samman med de teman vi hade i intervjuguiden. De svar som framkom operationaliserades ytterligare för att kunna kopplas ihop med de faktorer som framkommer i den kombinerade figuren. (Bryman & Bell, 2010)

2.1.6 Källkritik

Under arbetets gång har det funnits ett kritiskt förhållningssätt till de källor som använts. En tanke författarna haft när artiklar använts innehållande undersökningar som inte gjorts i Sverige är att lagar och regler kan skilja sig. Författarna är även medvetna om att litteratur inom området snabbt kan bli föråldrad och inte längre kan appliceras på denna studie. Då detta i många fall är sekundärkällor som beskriver information (lagar med mera), kan information och undersökningar ha förvrängts vilket riskerar att ge missvisande teori. Vi har dock kunnat se samband mellan olika teorier och detta har även stämt överens med det resultat som framkommit, vi tror därför att denna eventuella avvikelser har varit marginell.

Fokus har legat på att använda rätt typ av källa. Detta då exempelvis lagförslag och etablerade forskare kan anses mer tillförlitliga i arbetssätt och resultat än vad bloggar och okända internetsidor är. Litteratur och källor kan vara beroende och ihopkopplade med andra artiklar och arbeten. Därav har vi främst valt fristående information när det varit möjligt, och endast tagit artiklar som ingår i större arbeten när ingen annan källa hittats.

En annan faktor som tagits hänsyn till är att författarna noterat om värderingar lagts i beskrivningar av empiri och resultat. Detta för att se vilka faktorer som kan påverka utifrån, inte vad författare i tidigare litteratur anser.

Vikten av att information kan bekräftas av flera källor brukar betonas, vilket kan göras i detta fall tack vare expertintervju och empiri-intervjuer. Detta gäller även de elektroniska källor som har använts, som annars inte kunnat anses vara tillräckligt pålitliga. Tack vare det kan man sätta större tilltro till informationen, som därmed kan användas i större utsträckning. (Alexandersson, 2012)

2.2 Tillvägagångssätt vid expertintervju

Vi har valt att använda oss av en så kallad expertintervju, vilket är en intervju med en expert inom ett område. Detta gjordes för att kunna knyta samman och verifiera tidigare teorier men även för att få in ett annat perspektiv från praktiker som jobbar med detta dagligen. En expert anses vara någon med stor erfarenhet inom ett specifikt område. (Kvale & Birkman, 2009) Expertens åsikter värderas högt då han har mångårig erfarenhet inom branschen samt agerar rådgivare till företagare, därmed anses han vara expert på detta område.

Ett av många ämnen som Kvale och Brinkmann (2009) diskuterar är att experter är vana att få frågor om sina åsikter och tankar inom ett område. Intervjuaren bör därför vara påläst inom ämnet och terminologin, men även känna till lite bakgrundsfakta. Detta är något som författarna lyckades uppnå då vi var någorlunda insatta i ämnet efter att ha läst böcker och artiklar inom ämnet. Dock var författarna medvetna om att en praktiker besitter djupare kunskap om ämnet. Detta var en av anledningarna till att intervjun genomfördes.

Ytterligare ett problem som Kvale och Brinkmann (2009) lyfter är att experter kan vara vana att bli intervjuade och därför ha förberett speciella punkter för att förmedla vad de anser. Detta var inte något vi tror ska ha påverkat vår undersökning i någon större utsträckning eftersom att det är ett mindre företag och intervjupersonen inte är någon offentlig person som blir intervjuad alltför ofta för att detta ska vara ett problem att ta hänsyn till.

Intervjun genomfördes med Kjell Söderin som är auktoriserad redovisningskonsult. Han har arbetat inom området i 30 år och har löpande uppdaterat sina kunskaper med hjälp av kurser för att hela tiden vara med i utvecklingen. Han kan därför i detta sammanhang anses vara en expert eftersom att jobbar med dessa frågor dagligen. Intervjun hade en semi-strukturerad karaktär där utgångspunkten var en intervjuguide med specifika teman. Respondenten fick vid intervjun en

öppen fråga att resonera kring där intervjuarna eftersträvade att vara flexibla och endast komma med inlägg och frågor när respondenten påstod något av intresse för undersökningen. Experten fick först beskriva vad han ansåg kunde påverka utifrån sin mångåriga erfarenhet inom branschen och sedan beskrevs de faktorer som framkommit utifrån tidigare forskning där han fick ta ställning till hur han ansåg att dessa kunde påverka. På så sätt kunde vi få fram information inte bara om vad han själv ansåg påverka, utan även vad han ansåg om tidigare teori inom ämnet. Intervjuprocessen var flexibel och respondenten fick förklara vad denne tyckte var viktigt, något som framhålls av Bryman och Bell (2010).

För att säkerställa att inget viktigt svar eller kommentar missades spelades intervjun in. Detta godkändes även av respondenten. Tack vare detta är det möjligt att göra djupare analyser och chans ges att gå tillbaka i inspelningen för att försäkra sig om att inget viktigt lämnas därhän eller misstolkas. (Bryman & Bell, 2010)

Intervjufrågorna formulerades efter olika teman i enlighet med Bryman och Bell (2010). Intervjun genomfördes på respondentens kontor, vilket kan ha haft en liten inverkan på intervjun. Respondenten kan ha blivit distraherad av sin dator eller telefon, men detta var inte något som vi upplevde påverkade kvaliteten på intervjun.

2.3 Metodreflektion

Problem som har uppstått under arbetet är att få tag på liknande respondenter. Tre av fyra respondenter har sedan tidigare drivit enskild firma medan en har ett helt nystartat aktiebolag. Då vissa skillnader framträdde i resultatet kan detta vara en tänkbar orsak till att skillnader uppstått, då denna respondent kan sett andra incitament med bolagsformen.

Vilken påverkan som intervjupersonerna har haft på respondenten är svårt att säga, men det finns alltid en risk att denna har blivit påverkad av åsikter och kommentarer. Det faktum att tre stycken intervjuade kan ha haft en negativ effekt då respondenten kan ha känt sig pressad att svara på ett visst sätt.

Eftersom att en kvalitativ metod har använts i denna uppsats så kan svaren ha blivit utformade efter den specifika situationen vilket gör att det inte är säkert att nästa person som ställer samma frågor skulle få exakt samma svar. Detta gör att replikerbarheten påverkas, som i sin tur påverkar validiteten, något som är återkommande för uppsatser av kvalitativ karaktär. (Bryman & Bell, 2010)

Problem finns även med generalisering då endast fyra intervjuer genomfördes. Detta gör att resultatet egentligen inte kan appliceras på andra företag i någon större utsträckning utan endast i detta specifika fall. Dock så kan de faktorer som framkommit i tidigare teori som har testats sedan tidigare bekräftas vilket höjer trovärdigheten och visar att de stämmer in i detta fall.

Ett annat problem som uppstod var att vissa av respondenterna avbröts under intervjuerna. Exempel på detta är att telefonen ringde eller avbrott från medarbetare. Två av intervjuerna

skedde på respondenternas respektive kontor, vilket också är en faktor som kan ha haft en viss påverkan på intervjun. Vi tror dock ändå att svaren inte har blivit påverkade utav dessa faktorer då både svar och betygsättning överensstämde med varandra.

Vissa av frågorna vid intervjuerna kan tolkas vara ledande och kan ha påverkat respondenterna. Forskarna är dock medvetna om denna problematik och tror inte att detta skett i någon större utsträckning då de faktorer som hänger samman med de frågor som främst har denna problematik är de som visat sig ha minst påverkan på företagarnas val. Eftersom det inte är så troligt att respondenterna påverkats i motsatt riktning mot hur de ledande frågorna formulerats, antas detta resultat ändå kunna användas i undersökningen.

3. Referensram

I kommande avsnitt presenteras referensramens tre olika delar. Först en praktisk referensram, sedan en teoretisk referensram och en expertintervju. Avslutningsvis knyts dessa tre referensramar ihop till en kombinerad påverkansfigur.

3.1 Praktisk referensram

I den praktiska referensramen presenteras information som underlättar en god förståelse av empiri och analys.

3.1.1 Aktiebolag

I mitten av 1800-talet kom bolagsformen aktiebolag till Sverige för första gången. På den tiden fanns ett begränsat regelverk för bolagsformen vilket gjorde att många illegala aktiebolag startades. Sedan dess har bolagsformen utvecklats flertalet gånger, och den aktiebolagslag som gäller för dagens företag kom 2005. (Sandeberg, 2007)

Aktiebolaget särskiljer sig på vissa punkter gentemot andra bolagsformer. Ägandet i ett aktiebolag är uppbyggt kring aktier, innehar man en aktie i ett företag äger man en del av densamma. Det finns ingen begränsning för hur många aktier man får ha i ett aktiebolag, det totala antalet aktier är dock bestämt till ett visst antal vilket står statuerat i bolagsordningen. Tack vare att det inte finns någon begränsning eller något maximum för hur många aktier en person får äga i ett aktiebolag kan det ägas av en fysisk eller juridisk person själv eller kombinationer av dessa. (ABL 2:1), (Lundén, 2012)

Ett aktiebolag är en egen juridisk person, vilket innebär att företaget i sig kan ingå avtal och ha skulder. I och med detta faktum är ett aktiebolag också ett eget skattesubjekt vilket innebär att företaget i sig betalar skatt på vinster, något som annars brukar göras av företagets ägare. (Lundén, 2012)

Att aktiebolaget är en juridisk person gör att skillnaden mellan ägare och bolaget förtydligas markant. Är ägaren aktivt verksam i bolaget räknas denne som anställd, precis som alla andra i företaget. Denna fördel är speciellt tydlig i små företag där en person kan vara styrelseledamot, ensam anställd och ägare. Att aktiebolaget är en egen juridisk person innebär också att dess ägare saknar personligt betalningsansvar för företagets skulder. Dock kan styrelsen bli ansvarig om företaget enligt lag lider av kapitalbrist. Kapitalbrist uppstår när det egna kapitalet understiger 50 % av det inskrivna aktiekapitalet i bolagsordningen. Att företagarna ej är betalningsskyldiga innebär att om företaget hamnar i ekonomiska problem, kan endast företaget krävas på kapitalet, inte dess ägare vilket är fallet vid andra bolagsformer. (Lundén, 2012), (Sandeberg, 2007)

I dagens läge finns två varianter av aktiebolag, privata och publika. De publika företagen har möjlighet att ta in externt kapital från en öppen marknad. Privata aktiebolag har inte denna fördel,

de får inte med denna bolagsform utge aktier på börsen och därmed blir det svårare att få in externt kapital. (ABL 1:7-1:8), (Sandeberg 2007)

Svenska privata aktiebolag har sedan 1 april 2010 ett krav på sig att aktiekapital på 50 000 kronor ska finnas i företaget. Det innebär att företagare måste investera denna summa för att starta ett aktiebolag. När det gäller aktiekapitalet finns inget tak, utan det kan vara obegränsat stort i ett företag. I och med att ägarna ej är personligt betalningsansvariga är kapitalet de går in med i företaget det enda som de behöver riskera. (ABL 1:5), (Lundén, 2012)

3.2 Teoretisk referensram

I detta avsnitt kommer det redogöras för de teorier och begrepp som tagits fram med hänsyn till syfte och frågeställning. Den teoretiska referensramen ligger till grund för fortsatt disposition med empiri och analys.

3.2.1 Beslutsteori

När man väljer aktiebolag som bolagsform tar företagarna ett beslut som kan påverka hela företagets framtid. Beslutet påverkas av företagarnas individuella preferenser. Detta innebär att de värderar situationer olika och skiljer sig åt när det gäller risknivå samt har varierande mål. Beslutsfattandet är viktigt att studera då det är svårt att veta vilka beslut, resonemang och avsikter som ligger till grund för hur man agerar i olika typer av situationer. (Sjöberg, 1978)

En indelning brukar göras mellan normativa och deskriptiva beslutsteorier. Detta är två olika perspektiv på hur man ser på beslutstagande. Där syftet med beslutsteori är att ta reda på hur beslut borde fattas och vad som har en påverkan. Skillnaden mellan de två är att normativ beslutsteori handlar om att man fattar det beslut som är mest rationellt av de möjliga handlingsalternativen i en viss situation. Deskriptiv beslutsteori handlar istället om hur man verkligen agerar och fattar sina beslut, inte hur man bör göra för att välja det mest rationella. Företagarnas beslut kan antas handla om deskriptiva beslut, då de saknar viss information om bolagsformer och dess fördelar och uppbyggnad. I litteraturen förklaras ofta den deskriptiva beslutsteorin som en följd åtgärder. (Sjöberg, 1978)

Denna beslutskedja förklaras av flertalet författare och beskrivs bland annat i en artikel av Eisenhardt (1992). Här förklaras det att ursprunget tas i en grund kring rationalitet där man gör ett antagande om att människors agerande har ett syfte. När detta appliceras på forskning kring beslutstagande har detta omvandlats till en modell om hur man agerar rationellt, vilket ofta refereras till som "den stora beslutsmodellen". Enligt dess uppbyggnad går aktörer in i beslutssituationer med kända mål. Dessa mål bestämmer värdet för de alternativa konsekvenserna av en viss handling. Aktörerna samlar då in information, och utvecklar flera alternativa handlingsalternativ. Sedan väljer de det mest optimala alternativet. Ett exempel på denna uppbyggnad är Simons identifikation, utveckling och valmodell. (Simon, 1965 se Eisenhardt & Zbaracki, 1992)

Dessa tre steg identifieras även av Mintzberg, en av experterna inom området gällande beslutsteori. Han beskriver samma tre grundläggande steg när ett beslut tas: *Identifiering, Utveckling och val*. (Mintzberg, 1976)

Beslutstagandet kan appliceras till problematiken kring val av bolagsform då man även här genomgår dessa stadier. Först identifieras ett problem eller bakgrund, det finns en orsak till att man vill starta nytt företag eller byta bolagsform. Sedan undersöks möjliga alternativ, för att se vilket som är optimalt. Det sista stadiet handlar om beslutsfattandet där val av bolagsform skett. Det är orsakerna till valet som står i fokus, varför väljer man en viss typ av bolagsform? Det är alltså främst identifiering och utvecklingsstadiet som är i fokus, då valet redan är gjort och författarna vill se vad det är som påverkar företagarnas val och beslut. Detta beskrivs som hjärtat av beslutsprocessen av Mintzberg (1976) där handlingar leder fram till att man får fram en eller flera lösningar på ett problem. I denna undersökning gäller det framtagandet av orsaker till att träda in i aktiebolagsformen.

De grundläggande stegen kan även förklaras på så sätt att om man har flera handlingsalternativ som i princip kan uppnå samma resultat så uppstår en situation där man behöver ta ett beslut. För att kunna komma fram till ett beslut är de åsikter och den kunskap som beslutstagaren har väldigt viktiga. I varje valsituation existerar alltså individuella skillnader i hur man agerar, där människor föredrar olika alternativ och resultat. Troligen påverkar ett flertal faktorer beslutsfattandet och besluten kan skilja sig åt beroende på hur viktiga dessa situationer anses vara (Sjöberg, 1978).

Sammanfattningsvis handlar det alltså om att när ett beslut beskrivs menas därmed ett speciellt tillvägagångssätt att handla. En beslutsprocess handlar om en rad handlingar och faktorer vilket börjar med att man identifierar orsaken till handling och avslutas med en handling. (Mintzberg, 1976)

Enligt Mintzberg kan beslut kategoriseras på olika sätt, bland annat efter de orsaker som skapade dem. Beslut som kategoriserats efter den orsak som skapade dem innehåller i sin tur en uppsättning med underkategorier där det finns två kritiska punkter. Den ena kritiska punkten är möjligheter och den andra är kriser. Mitt emellan dessa ligger punkten problem som kan ses som en mildare form av kris. Möjligheter kan till exempel vara sänkt aktiekapital, avskaffad revisorsplikt, bättre beskattning med mera. Problem kan vara till exempel att aktiekapitalet kan ha varit för högt i det egna bolaget eller att beskattningen är för hög. Kriser definieras som mer akuta problem som kräver omedelbar handling. Det kan under tiden som problemet löses vara så att det som från början var en möjlighet visat sig vara ett problem. Det kan även vara tvärtom, att det som framstått som ett problem har lyckats omvändas till en fördel. (Mintzberg, 1976)

I Undersökningen läggs fokus på dessa delar då det är orsakerna till valet som är intressant, inte processen hur valproceduren har gått till. Utgångspunkt gällande beslutsteorin kommer att tas i Mintzbergs teorier och begreppsapparat.

3.2.2 Inträde och utträde från marknaden

Utifrån beslutsteori kommer enter/exit teori att användas för att få fram orsaker till inträde och utträde från marknaden. Fokus kommer ligga på enterperspektiv, det vill säga orsakerna till att etablera sig på en viss marknad med en viss bolagsform eller genom omvandling från andra bolagsformer. Hädanefter kommer enter/exit att benämnas med dess svenska motsvarighet, inträde/utträde.

Tidigare studier om inträde och utträde handlar om vilka faktorer det är som påverkar en företagare att fatta beslutet att träder in eller ur en marknad. Detta borde således kunna skapa grunden till vilka faktorer som påverkar företagare att starta aktiebolag. Nyströms forskning inom inträde och utträde menar att det finns tre sätt att se på inträde på marknaden. Det finns helt nya företag som inte funnits sedan tidigare, redan existerande företag som utökar sin marknadsandel och redan existerande företag som väljer att etablera sig på en helt ny marknad. Enligt Nyströms forskning leder inträde på marknaden till att andra företag stimuleras och gör inträde på samma marknad. Även utträde från marknaden kan öka antalet nya inträden. Både nya marknader och minskad konkurrens kan alltså öka antalet inträden på marknaden. (Nyström, 2006)

De faktorer som påverkar beslutet att gå in på en marknad har i tidigare studier visat sig vara potential för lönsamhet, marknadstillväxt, kapitalintensitet, stordriftsfördelar och industrins koncentration. Orsakerna till att gå in på marknaden är oftast kopplade till tillväxt och framtida förväntade vinster. (Nyström, 2007) Vidare tydliggör Duetsch (1984) att lönsamhet och tillväxt har positiv inverkan på att företag etablerar sig. I övrigt anser han att kapitalkrav, industrikoncentration och betydelsen av skalekonomi istället har en negativ inverkan. Dessa faktorer har lagt grunden till vilka incitament som företagare kan tänkas använda när de fattar beslutet att starta ett aktiebolag.

Acs och Audretsch (1988) beskriver hur strukturen är på en marknad och att olika typer av inträdesbarriärer har inverkan på hur små företag agerar när det gäller inträde. Författarna beskriver att faktorerna som påverkar inträde på en marknad skiljer sig markant i vissa avseenden beroende på om man undersöker ett stort eller litet företag. Därav är inriktningen på denna undersökning mot de mindre företagen.

De främsta orsakerna till att träda in på en marknad sorteras in i kategorier och presenteras nedan:

3.2.3 Lönsamhet

Entreprenörer som överväger att gå in på en marknad är drivna av att gå med vinst, det är den förväntade vinsten som påverkar beslutet hur valet blir. Det som är viktigt för företagare i det läget är den förväntade framtida vinsten, vilket kan påverkas av tidigare vinster, nutida vinster och reaktion av konkurrenter. Positiv lönsamhet ökar inträdet på en marknad, även om det finns vissa undantag i specifika branscher. (Nyström, 2007)

Med ett aktiebolag betalar man lägre skatt än vad man gör med andra bolagsformer. Det beror på att man kan ta ut ett visst belopp till en lägre skatt än normalt, vilket ger ett incitament för småföretagare att välja just aktiebolag som bolagsform. (Holgersson, 2012) *Beskattningen* av inkomst är i Sverige progressiv, vilket innebär att högre inkomst har en högre skattesats även procentuellt. (65 kap. IL) Detta skulle kunna ge skillnader i hur företagaren beskattas beroende på vilken bolagsform denne väljer. Som tidigare nämnt räknas ägaren för ett aktiebolag som anställd om denne är verksam i bolaget.

Det finns flera tidigare forskningar som visar att skatten påverkar inträdet av nyföretagare (Moore, 2004; Gentry & Hubbard, 2000; Fossen & Steiner, 2008). De finner att ökade skatter hämmar företagare att starta företag. Vinsten i enskild firma och handelsbolag beskattas som inkomst av näringsverksamhet och är därmed progressiv (6 kap. IL). Aktiebolagets vinst beskattas istället av bolagsskatten som från 1 januari 2013 är 22 % och denna skatt är fast. Resultatet efter skatt kan sedan ägaren välja att bevara i bolaget eller ta ut som utdelning. Utdelningen till aktieägarna beskattas även den med en fast skattesats på 30 %. (65 kap. IL) Enligt Gentry och Hubbard (2000) borde därför företagare välja bolagsformen aktiebolag då de i sin undersökning funnit att en mindre progressiv skatt har en positiv effekt på inträdet av företag.

Andra studier drar slutsatsen att skatt har en stor inverkan på valet och att företagare kommer att välja den bolagsform som ger minst beskattning. Detta då företagare önskar så liten inverkan av skatt som möjligt och skulle beskattningen bli större skulle företagandet minska. (Moore, 2004) Fossen och Steiner (2008) stödjer denna diskussion då de funnit att de två skattelättnaderna som skett i Tyskland 1994 och 1999/2000 resulterade i ett ökat inträde av företag. Detta tyder på att företagare borde välja den bolagsform som är mest lönsam ur ett skatteperspektiv.

3.2.4 Tillväxt

Den förväntade tillväxten inom en bransch är viktig, då det skapar en positiv trend genom att ökad efterfrågan leder till högre priser som i sin tur ger en förväntan på högre vinster. Tillväxten inom en bransch likställs ofta med ökad försäljning. När en ökad försäljning uppstår på en marknad är det ett starkt incitament för fler aktörer etablerar sig på marknaden. Dock påpekas det att viljan att växa är låg hos svenska småföretagare. (Nyström, 2007) Sambandet mellan inträde på marknaden och att man har möjlighet till att göra stora vinster och ha en bra tillväxt bekräftas även av Bhagwati (1970).

3.2.5 Patent

Även forskning och utveckling bör ses som en möjlig tillgång och här kan även patent antas ingå. Då både stora och små företag kan ta nytta av att ha ett patent för att slå sig in på en ny marknad. Detta kan vara en viktig faktor att ta hänsyn till om företag är inriktade mot branscher som arbetar med utveckling där rättigheter har en viktig position i företagets verksamhet.

Effekten av faktorn patent och knappa resurser har inte i någon större påverkan på inträdet. Dock kan det vara viktigt för nya företag att ha en immateriell tillgång som gör att företaget kan slå sig

in på marknaden mot redan etablerade företag, men det kan också anses vara ett hinder om företaget saknar detta. Detta gör att patent och andra immateriella tillgångar både kan stimulera men även hämma företagare att ge sig in på en marknad. Detta då patent kan öka kostnaderna för att starta företag om man ej har detta. (Nyström, 2007)

3.2.6 Ägarsituation

En annan faktor som kan komma att påverka företagarens val av bolagsform är den tänkta ägarstrukturen på företaget. Är du ensam och ska starta företag kan du välja på enskild firma eller aktiebolag, men är ni två som ska äga samma företag är det istället handelsbolag eller aktiebolag som är alternativen (BL 1:1). Skall den tänkta ägarsituationen vara fler än två hänvisas man till aktiebolag eller den mindre populära formen ekonomisk förening. Då aktiebolag kan startas oavsett tänkt antal ägare i företaget samt vara antingen juridisk eller fysisk person ses detta som en tänkbar fördel för bolagsformen aktiebolag. (ABL 2:1)

Stordriftsfördelar menar Nyström (2007) ha stark koppling till kapitalkrav. Nya aktörer måste gå in med stort kapital och ha stor produktion direkt för att kunna slå sig in på marknaden. Detta kan kopplas till ägarstrukturen på företaget då det kapital som krävs för branschen eller i detta fall kapitalbehovet för att kunna starta aktiebolag kan fördelas på flera olika ägare.

3.2.7 Kapitalbehov

Om inträde på en viss marknad kräver höga startkostnader, kan detta göra det svårare att träda in på en specifik bransch. Uppstartskostnader kan bestå av kapitalkostnader för att förvärva materiella tillgångar, såsom mark, byggnader och maskiner, men kan också bestå av immateriella kostnader, såsom investeringar i forskning och utveckling och patent. (Nyström, 2007)

Kapitalbehov är ofta ett problem när man ska starta ett nytt företag, då kostnaderna för produktion och reklam uppkommer innan intäktflödet. Även krav på minsta eget kapital i aktiebolag ses som ett kapitalkrav som inverkar. Lagförändringen som genomfördes 2010 har minskat denna inträdesbarriär inom vissa branscher.

Det finns forskare som hävdar att tillgång till kapital påverkar om ett företag bildas eller inte (Lindh & Ohlsson, 1996; Holtz-Eakin et al., 1994; Blanchflower & Oswald, 1991; Duetsch, 1984). Brist på kapital är ett hinder för företagare vilket kan göra att företagare väljer någon av de andra bolagsformerna framför aktiebolag. Duetsch (1948) menar på att det finns en negativ effekt på inträdet av företagare om kapitalkravet ökar. En studie visar att likviditetsproblem är en avgörande faktor för företagare när de beslutar om att starta företag. Undersökningen stödjer sig på att sannolikheten att starta företag ökar om en entreprenör oväntat får ökade likvider genom spelvinst eller arv. (Lindh & Ohlsson, 1996)

3.2.8 Lagar & Politik

Det faktum att aktiebolag är en egen juridisk person är reglerat i lag, vilket även medför att avsaknaden av *personligt betalningsansvar* är reglerat i lag (ABL1:3). Det finns dock vissa tillfällen då en aktieägare kan bli personligt betalningsansvarig för företagets skulder. Det inträffar om han eller hon genom antingen genom grov oaktsamhet eller genom uppsåt tillfogar antingen bolaget, annan aktieägare, eller någon annan skada genom att medverka till överträdelse av aktiebolagslagen, årsredovisningslagen eller bolagsordningen. (ABL 29:3)

Utifrån svensk litteratur beskrivs bland annat att en fördel med att omvandla sitt företag till bolagsformen aktiebolag är att ägaren ej formellt sett har något ansvar för företagets skulder. Det argumenteras i litteraturen att detta är en av de främsta orsakerna till att man därför bör använda sig av bolagsformen aktiebolag. (Lundén, 2012)

Kravet på revisor skiljer sig åt i publika och privata bolag där kravet på att ha minst en revisor i ett publikt aktiebolag är tvingande medan privata aktiebolag inte är skyldiga att utse en revisor om minst två av följande kriterier är uppfyllda: (Lundberg m.fl. 2011)

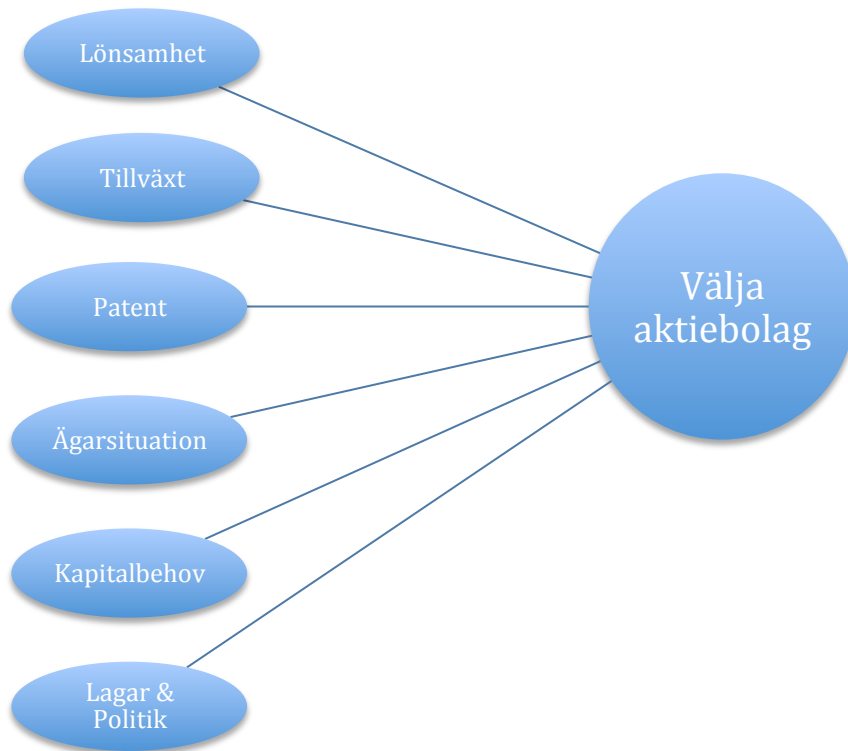
- Medelantalet anställda i bolaget under de två senaste räkenskapsåren uppgått till minst tre.
- Den redovisade balansomslutningen vart och ett av de två senaste räkenskapsåren uppgått till minst 1,5 miljoner kr.
- Den redovisade nettoomsättningen för de två senaste redovisade räkenskapsåren uppgått till mer än tre miljoner.

Statens politik styr lagar och regler som utgör inträdesbarriärer för att träda in på en viss marknad. I och med olika lättnader som till exempel sänkt kapitalkrav, höjt belopp av uttag med kapitalbeskattning i fåmansbolag, investeraravdrag etcetera, kan staten styra hur förmånligt det är att driva en viss typ av bolagsform. (Porter, 2004)

De faktorer som påverkar inträde och utträde enligt litteraturen är ofta väldigt miljöspecifika, dvs. det är olika faktorer som påverkar beroende på vilken typ av industri som undersöks, vilket bekräftar Sjöbergs påstående om att beslut vanligtvis tas utifrån sin egen nytta och situation. (Nyström, 2006)

3.2.9 Påverkande faktorer

Utifrån ovanstående teori gällande fördelar och argument för att träda in på en marknad har nedanstående figur utformats. Denna figur visar ett mönster som brukar urskiljas vid val av bolagsform och framhäver hur orsakerna leder fram till valet av aktiebolag utifrån ett perspektiv ur tidigare teori.

(Figur 1, Egen bearbetning)

3.3 Expertintervju

Följande avsnitt bygger på den fakta som framkom under intervju med utvald expert. Det enda teoretiska inslaget var bakgrund till frågeformuläret, vilket togs i ovanstående figur.

Resonemang i kommande avsnitt avser därmed expertens åsikter.

Kjell Söderin har stor erfarenhet av hur företag agerar då han har arbetat 30 år i redovisningsbranschen och har utbildningar inom skatteområdet, vilket även är hans specialområde inom redovisningen. Idag arbetar Söderin som auktoriserad redovisningskonsult. Söderin berättar att frågeställningen om vilka faktorer som främst påverkar är väldigt komplicerad och egentligen innehåller otroligt många olika typer av incitament.

Han beskriver att aktiekapitalet sänkts från 100 000 till 50 000 kronor för att underlätta starten av aktiebolag. 50 000 brukar kunna vara ett belopp som på ett rimligt sätt går att få fram, när det gäller 100 000 är det betydligt mycket svårare. Detta gäller främst för unga företagare som ofta inte har så stort sparad kapital. Sänkningen blev en succé. Söderin beskriver hur de idag i stort sett bara startar aktiebolag, då detta anses mer förmånligt.

Även gränsen för krav på revisor som kom för ett par år sedan påverkar. I mindre företag behöver man inte ha revisor, gränsen är tre miljoner i omsättning, 1,5 miljon på balansräkningen eller tre anställda. Två av dessa behöver vara uppfyllda för att man ska behöva ha revisor. Tack vare förändringen som skedde behöver nystartade småföretagare inte ha revisor vilket gör det billigare. Så dessa förändringar är orsaker till att många väljer att starta aktiebolag. Istället för revisor kliver då redovisningskonsulter in och hjälper småföretagarna med ekonomin och tar den plats revisorerna hade förut. Söderin beskriver att: *“Vi går in och är ekonomiavdelningen på de små företagen”* Detta gör att företagarna bara behöver göra så mycket som de själva klarar av.

Söderin förklarar att personligt betalningsansvar är en av de viktigare incitamenten till att starta aktiebolag. Att driva företag innebär ett stort ekonomiskt ansvar där det kan hända saker, till exempel kundförluster eller andra saker som företagaren inte rår över själv. Detta gör att den som driver en enskild firma riskerar att få sälja privata saker, som hus och hem om denne hamnar på obestånd. Därför har aktiebolag en fördel framför enskild firma, då de är en egen juridisk person och borgar för sina egna skulder. Det personliga betalningsansvaret slutar att gälla för styrelsen om de beslutar att fortsätta verksamheten efter att det framkommit i en kontrollbalans att bolagets aktiekapital understiger 50 % av det inskrivna aktiekapitalet. I små bolag är det ofta ägaren själv som är ensam i styrelsen och därmed blir ägaren personligt betalningsansvarig om så skulle ske.

Ett annat viktigt incitament som påverkar är möjligheten att få ut pengar ur företaget. Här beskriver Söderin att den största skillnaden mellan enskild firma och aktiebolag finns. I ett aktiebolag får man dela ut 155 000 kr per år till 20 % skatt, vilket kan anses vara en väldig förmån. Om företaget går bra når man upp till brytpunkten på 425 000 där man börjar betala

statlig inkomstskatt, utöver det är det inte lönsamt att ta ut en högre lön. Sedan gör man en aktieutdelning som man först betalar 22 % skatt på i bolaget, och där mottagaren av utdelningen betalar 20 %. I en enskild firma är den normala kapitalbeskattningen istället 30 %, och sedan tillkommer diverse kostnader. Enligt Söderin är orsaken till att detta är möjligt att man från statens sida vill att kapitalet ska stanna kvar i Sverige och inte försvinna utomlands. Söderin förklarar att ändringen av utdelningsreglerna har gjort det väldigt förmånligt att ha kvar kapital i bolaget. Skippar man utdelningen får man 5 % i uppräknings på de 155 000 utdelningsbara kapitalet per år. Vilket ger en bra ränta på ränta effekt i längden och gör att man på långsikt kan dela ut en stor summa pengar till den låga kapitalbeskattningen 20 %. Har man ett företag med flera anställda och ägaren tar ut en lön på minst 9,6 inkomstbasbelopp får man använda regeln om löneunderlag. Vilket innebär att 50 % av bolagets löneutbetalningar får delas ut.

“Ett företag som går bra idag i Sverige har ju inga skatteproblem, det är så otroligt fördelaktigt.”

Därav menar Söderin att detta är en stor del i varför man väljer att bilda aktiebolag och varför man väljer att omvandla sin enskilda firma till aktiebolag.

“Man styr otroligt mycket med skatter, fast man inte vet om det så styr man nåt fantastiskt mycket, och det här med utdelningssystemet det styr ju allting mot aktiebolag, alla nya som kommer in, aktiebolag direkt.”

Söderin förklarar att proceduren för att omvandla ett företag till aktiebolag inte behöver vara speciellt invecklad. När man vill omvandla sitt bolag går man tillväga på så sätt att man tar företagets balansräkning och tömmer den rakt över i aktiebolaget. När detta sker så måste alla tillgångar överföras. En avgränsad överföring kan också göras, men då måste det vara en viss del av verksamheten, till exempel om man är inriktad mot två områden. Detta kan ske när som helst på året, det finns ingen begränsning gällande tidpunkt.

Problemet med andra bolagsformer, exempelvis enskild firma är att stora vinster är svåra att hantera. Detta kan göras på ett helt annat sätt i ett aktiebolag där det finns en helt annan beskattning. Där kan man dels sätta av en del till periodiseringsfond men det är även en lägre procentsats som man skattar på. Detta gör att man kan spara mycket pengar med hjälp av bolaget. Detta gör att pensionsförsäkringar och liknande i princip har slagits ut helt och hållet då företagare hellre sparar sina pengar i företaget där de kan låta dem växa på ett säkrare sätt.

Ett annat incitament som Söderin tar upp är att det är mycket lätt att bygga kapital i ett aktiebolag. En enskild firma hamnar snabbt i en skattesituation som är svår att hantera. I ett aktiebolag är det mycket enklare att hantera då skatten bara är 22 % och resten blir kvar i bolaget. Eftersom det är enklare att spara vinsterna i företaget anser Söderin att man ska tänka långsiktigt och planera investeringarna. Det är bättre att spara vinster i företaget och återinvestera än att dela ut pengarna.

Från 1 december har staten tagit fram ett investeringsavdrag, vilket innebär att privatpersoner får göra avdrag i sin inkomstdeklaration om man satsar pengar i ett litet aktiebolag. Satsar man 50 000 kr får man göra avdrag med 7 500 kr.

Man kan göra fler olika typer av avdrag i ett aktiebolag jämfört med andra bolagsformer. Detta anses dock ha en marginell inverkan på vilken bolagsform man väljer att använda då det dels inte rör sig om några stora summor och dels kan det göras för anställda oavsett bolagsform, det är främst ägaren som inte kan få något liknande i enskild firma.

Söderin tror dock att en sak som kan ha stor inverkan på att man väljer aktiebolag är att det ger en större trovärdighet hos allmänheten och handelspartners. Detta för att man ofta tror att aktiebolag är stabila och bra och att man därav kan lita på dessa. Det går dessutom att få ut information om ett aktiebolags ekonomi på ett helt annat sätt än med andra bolagsformer.

Söderin betonar att det är viktigt att ta denna tanke ett steg längre. Vad föredrar man om man inte får betalt? Ett aktiebolag kan gå i konkurs när som helst, vilken innebär betydligt mindre pengar, om några alls. När det gäller enskild firma borgar ägaren med sin egen privata ekonomi. Detta innebär att man kan kräva privatpersonen bakom företaget på summan. Detta gör att det i många fall är säkrare att handla med en enskild firma om man undersökt så det inte finns några stora problem.

När det gäller problematiken huruvida det är lättare att särskilja företagets och privata tillgångar ser Söderin att det finns vissa skillnader. Han förklarar att när det gäller den enskilda firman beräknar man en F-skatt vilket sker årsvis, utifrån vad man tror att vinsten ska bli. Har man då beräknat denna fel och har en förväntad vinst på 100 000 och en verklig vinst på 500 000, har man också betydligt mycket högre skatt. Har man då redan gjort av med pengarna innan skatten betalats hamnar man i problem. Man hamnar i en farlig situation när man själv bestämmer vilka pengar som kan sparas och vilka man kan spendera. Enligt Söderin är det endast stora företag såsom Ericsson och Volvo som skulle klara av ett sådant upplägg helt då de har såpass stora ekonomiavdelningar. För små företag som driver enskild firma kan detta bli bekymmersamt.

I aktiebolaget är det istället beskattning på det man tar ut direkt, sociala avgifter och skatten kommer direkt månaden efter. Det finns två sätt att ta ut pengar ur ett bolag, antingen lön eller utdelning och då skattar man direkt. Det är dessa skillnader som gör att Söderins företag rekommenderar alla att välja aktiebolag. Man vill inte sätta dem i en sådan prekär situation. Söderin berättar att:

“Företagarna har egentligen ingen aning om problemet, ingen vet om det förrän man sitter i det, det är väldigt lätt teoretiskt att säga hur det kommer bli men när man sitter mitt i brinnande krig, man har en preliminärskatt som är alldeles för låg och tycker att man har mycket pengar och

barnen ska spela fotboll och åka skidor och det fattas pengar hela tiden, då är det lätt bara att ta, för det finns ju ingen begränsning”.

När det gäller huruvida man kan driva företaget ihop fungerar det att ha enskild firma så länge man ingår i samma hushåll enligt Söderin men när någon kommer in utifrån skapas ett problem. Detta då företagsformen inte är skapad för att driva tillsammans utan främst för de som är gifta eller sambos. Då är istället aktiebolag en bra och enkel bolagsform där man kan gå ihop många tillsammans där man kan dela på aktier, sälja en del av sina aktier eller genomföra en nyemission. Ägarförhållanden är då tydliggjorda på ett helt annat sätt, antalet aktier ger en viss procent av företaget. Man kan sedan bestämma vilka löner man ska ha men man äger ändå sin del i företaget.

När det gäller försäljning av företaget förklarar Söderin att detta är mycket enklare med ett aktiebolag än med en enskild firma. I aktiebolaget förpackar man de bolag som ska säljas. Man har ett särskilt bolag som man bildar för försäljningen och sedan säljer man de inventarier eller den verksamhet som ska bort till det bolaget. Sedan kan försäljningen ske och när detta sker kan man även göra aktieutdelningar mellan bolagen då man inte skattar på aktieutdelningar mellan moder och dotterföretag.

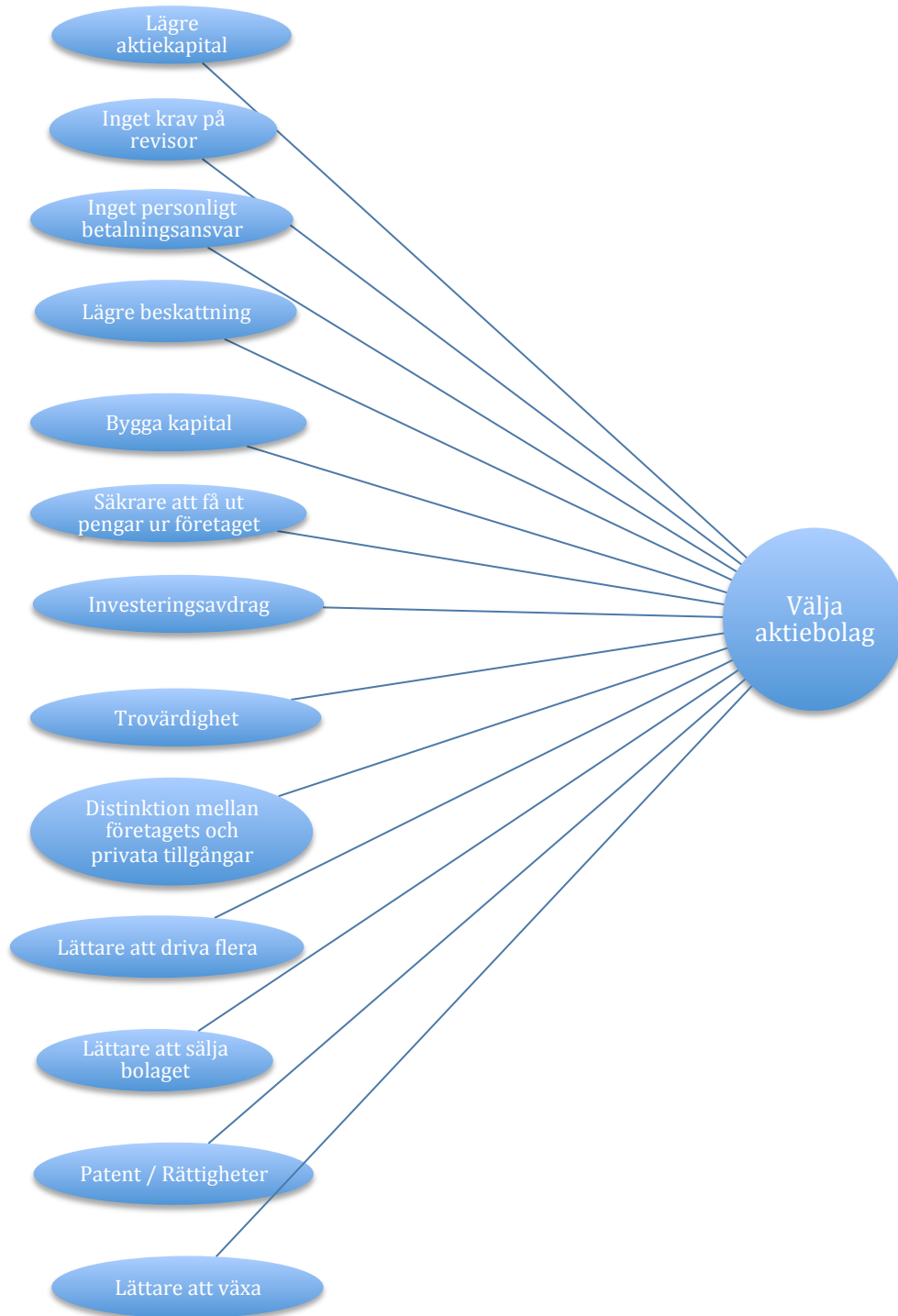
När det gäller patent och liknande finns det även vissa skillnader då det är viktigt att veta vem det är som äger rättigheterna. Dessa bör läggas i ett eget aktiebolag som inte används till någonting annat, man vill inte riskera att detta går i konkurs och rättigheterna går förlorade. Man bör även akta sig för att registrera alltför mycket privat då detta gör det svårt att sälja vidare sen då det ingår hos personen och inte företaget.

Gällande tillväxt förklarar Söderin att det är lättare att växa med ett aktiebolag då det i princip krävs vinst för att göra detta och det är som tidigare nämnt lättare att göra stora vinster i ett aktiebolag än i en enskild firma.

Söderin berättar att de faktorer som framkommit från tidigare teori gällande inträde/utträde det vill säga lönsamhet, tillväxt, kapitalintensitet, immateriell kapitalintensitet, forskning och utveckling, patent, stordriftsfördelar och industrikoncentration i princip kan alla appliceras på varför man gör valet av aktiebolag.

3.3.1 Expertens faktorer

Utifrån expertintervjun med Kjell Söderin har en figur motsvarande den ur den teoretiska utgångspunkten konstruerats. Denna visar istället de incitament som Söderin tror är de främsta som påverkar företagare i sitt val av bolagsform.

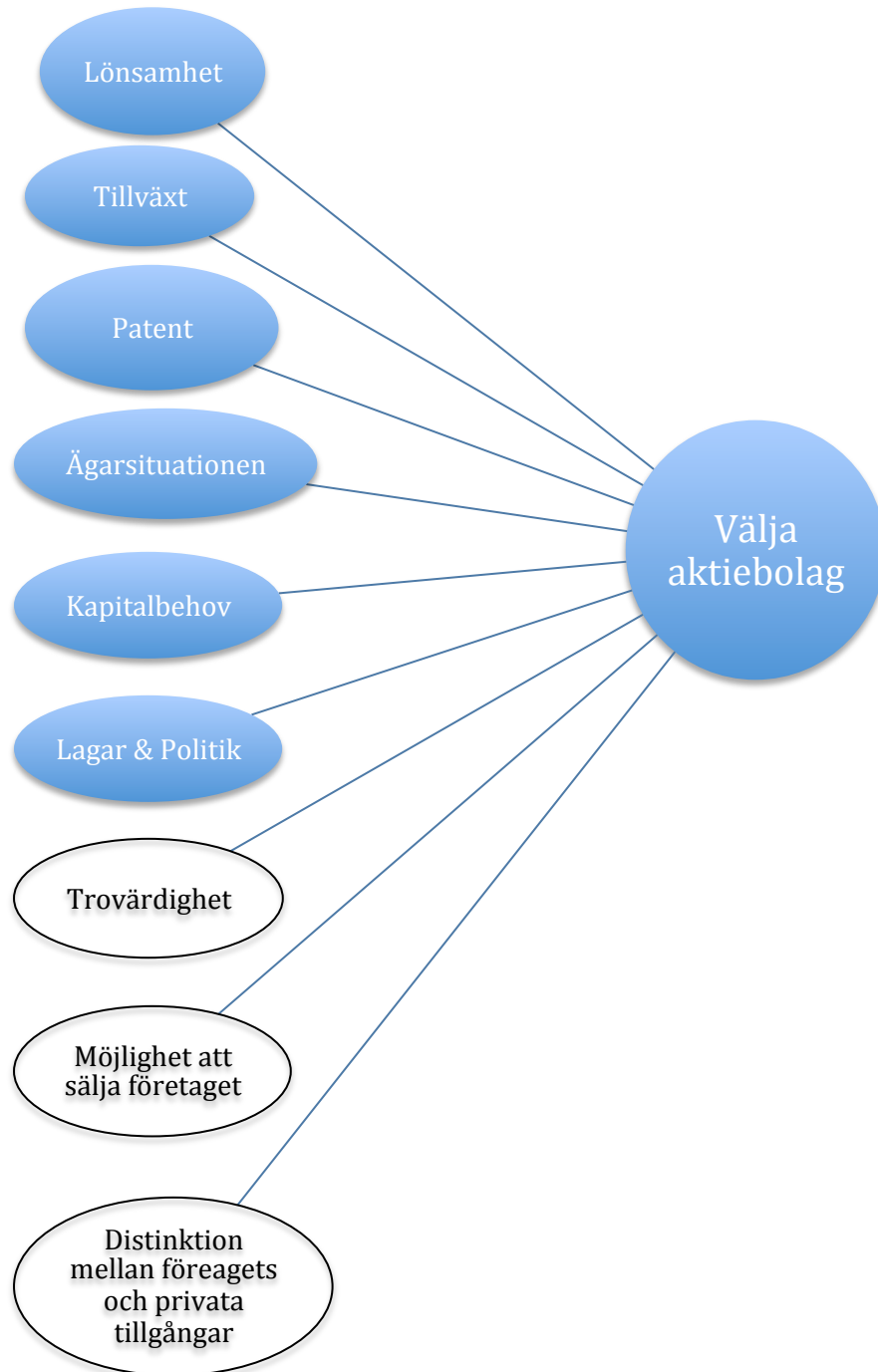
(Figur 2, Egen bearbetning)

Faktorn investeringsavdrag anses av Söderin kunna påverka, denna faktor bortses dock då denna förändring är såpass ny, den infördes 1 december 2013. Ingen av respondenterna i undersökningen hade bildat sitt aktiebolag efter den första december. Detta gör att den inte kan ha påverkat företagen i sitt val i att gå in i aktiebolagsformen.

3.4 Kombinerad påverkansfigur

Med de två ovanstående figurerna med teori och expertens åsikter som förebild har en kombinerad påverkansfigur konstruerats. Detta då man på ett tydligare sätt kan se både vad tidigare teori anser påverka och vad en oberoende expert anser. De första faktorerna är sådana som framkommit sedan tidigare i teori och bekräftas av Söderin. Dessa markeras därav inte speciellt då dessa anses vara viktiga både av teori och av en expert.

De vita faktorerna är de som Söderin förklarade vara viktiga utöver de som framkommit av teorin. Dessa kan därav inte bekräftas så tillsvida att flera källor anser samma sak, men då Söderin är insatt i ämnet och är att anses som expert används de ändå i denna kombinerade framställning. Vissa av faktorerna kan anses gå in i varandra men då de till viss del kan separeras från varandra tack vare tolkningar har detta gjorts.

(Figur 3, Egen bearbetning)

Den första faktorn i modellen ovan är **Lönsamhet**. Detta handlar främst om att man kan få till en lägre beskattning och en möjlighet för företagare att bygga kapital inom företaget. Lägre beskattning handlar om att man behöver betala en lägre summa i statlig skatt och får mer kapital över som kan arbeta inom företaget. Den statliga myndigheten Skatteverket övervakar vad lagen säger om vad som skall betalas i skatt. Som tidigare nämnt är det statens politik som reglerar

statens lagar. Skatt kan även ses som en kostnad vilket påverkar företagets lönsamhet och tillväxtpotential.

Att det är lättare att bygga kapital är en viktig del i lönsamheten då Söderin menar att detta incitament har stark koppling till de beskattningsfördelar som finns i ett aktiebolag. Detta handlar om att företagets vinst beskattas med den fasta skattesatsen 22 % och resten stannar kvar i bolaget. Med andra ord, går man med vinst kan kapital sparas i företaget som kan utnyttjas i framtida investeringar.

Tidigare teori menar att den förväntade **Tillväxten** inom en marknad är viktig och ger ökad chans att gå in på en marknad (Nyström, 2007). Tillväxt handlar om vilka möjligheter man har att växa och bli större på marknaden. Detta innebär att man tar marknadsandelar och ökar sin omsättning. Enligt Söderin är det lättare att få tillväxt med ett aktiebolag då det är lättare att göra stora vinster som krävs för att ett företag ska växa. Även Bhagwati (1970) finner samband mellan beslutet till inträdet och tillväxt.

Patent är en faktor som framhålls som en viktig orsak att ha i beaktning när beslutsfattaren väljer att göra ett inträde eller att inte göra ett inträde. (Nyström, 2007) Söderin menar att patent med fördel läggs i ett aktiebolag för att det är mer skyddat då det inte påverkas av ägarens privata ekonomi och även gör det lättare att sälja vidare då de inte är personknutet.

Ägarsituationen har en viss påverkan på valet av bolagsform enligt både teori och expert. Oavsett hur många ägare företaget tänkt ha, är aktiebolag en möjlighet. Det är ofta den bolagsform man hänvisas till om man är flera stycken som ska starta företag (ABL 2:1). Fördelen är att kostnader sprids ut på en större volym ju större företaget blir, kostnaderna fördelas på fler delägare. Detta beskrivs även av Nyström (2007) som förklarar att kapitalkrav har en stark koppling till stordriftsfördelar eftersom att kostnaden kan sprids på flera delägare.

Experten beskriver istället att ägarsituationen är en viktig del då man kan förändra innehavet mellan personer på ett smidigt sätt. Man tydliggör även ägandeförhållanden på ett annat sätt vilket kan undvika problem.

Kapitalbehov tar sitt ursprung i Nyströms forskning där det beskrivs att det finns ett kapitalbehov vid inträdet på marknaden. Tack vare sänkningen av aktiekapitalet har företagare idag en lättare börda att träda in på marknaden, då de inte behöver ha lika mycket kapital vid inträdet som tidigare. Det finns även ett flertal andra forskare som påtalar att tillgången till kapital har stor inverkan i huruvida ett företag startas eller inte, exempelvis Lindh och Ohlsson (1996).

Expert Söderin påpekar att sänkningen av aktiekapitalet blev en succé ur företagarnas perspektiv, och att dagens kapitalkrav är möjligt att ordna om man ska starta ett företag. Han beskriver att detta är en anledning till att de i dagens läge startar många aktiebolag.

Något som har stark påverkan i valet är förändringar gällande **Lagar & Politik**. Detta bekräftas både av tidigare teori och redovisningskonsult Söderin. Dessa faktorer är starkt ihopkopplade där statens politik leder fram till de lagar som styr företagens uppbyggnad och arbete. Lagarna ligger i många fall till grund för val av bolagsform och här har punkten gällande personligt ansvar en viktig inverkan i företagets val. Många vill inte riskera sin egen ekonomi och då lagen säger att aktiebolag är en juridisk person som själv borgar för de skulder och avtal som ingås, riskerar inte ägarna sin egen ekonomi.

Lagen om att aktiebolag inte i alla fall behöver ha revisor längre ingår också i faktorn Lagar & Politik, där denna förändring skett från statens sida. På samma sätt ingår sänkningen av aktiekapitalet som en del i Lagar & Politik då detta kan ha inverkat i företagarnas val. Detta undersöks dock mer ingående under faktorn kapitalbehov.

Som tidigare nämnt har även lagstiftningen gällande skatt en påverkan vilket framgick både av teori och expert. Det har de senaste åren blivit alltmer fördelaktigt att driva aktiebolag vilket är orsaken till att denna faktor ingår i figuren. Påverkan från skatten undersöks under lönsamhetsfaktorn då detta anses vara en stor del i lönsamheten för ett företag.

En viktig påverkande del som framkom under expertintervjun var **Trovärdighet**. Trovärdighet handlar om anseendet och den tilltro som bolagsformen aktiebolag faktiskt har. Söderin förklarar att det ger en större trovärdighet för att man tror att dessa är stabila och bra, även om så inte alltid är fallet. Man har alltså möjlighet att uppfattas som mer seriös och affärsmässig, vilket gör att man har möjlighet till fler affärer och bättre marknadsmöjligheter när man bemöts på ett förmånligare sätt.

En annan av de nya faktorerna som inte ingick i den teoretiska referensramen är bättre **Möjlighet att sälja företaget**. Det är enklare att sälja företaget om det är ett aktiebolag eftersom att det är en egen juridisk person och därmed lättare att värdera då det i en enskild firma är svårare att särskilja vad som är företagets tillgångar och ens privata tillgångar. Även detta framkom under expertintervjun och förklaras vara viktigt när man har en tanke på att sälja företaget i framtiden.

Den sista av expertens nya faktorer är **Distinktion mellan företagets och de privata tillgångarna**. Detta handlar om att man inte blandar ägarens privata ekonomi med företagets ekonomi. Här betonar Söderin skillnaden i när skattekostnaden kommer. I enskild firma beräknas denna en gång per år, har denna beräknats fel sitter företagaren i en problematisk situation. I ett aktiebolag får man istället betala var månad, vilket skapar en större säkerhet i ekonomin.

“Företagarna har egentligen ingen aning om problemet, ingen vet om det förrän man sitter i det, det är väldigt lätt teoretiskt att säga hur det kommer bli men när man sitter mitt i brinnande krig, man har en preliminärskatt som är alldeles för låg och tycker att man har mycket pengar och barnen ska spela fotboll och åka skidor och det fattas pengar hela tiden, då är det lätt bara att ta, för det finns ju ingen begränsning”. (Söderin, 2013)

Att det är säkrare att få ut pengar ur företaget anses vara en viktig faktor. Denna faktor handlar om att man på ett förmånligare och skattetekniskt enklare sätt kan komma åt det tillgängliga kapitalet i företaget. Detta då beskattningen på det man tar ut, till exempel sociala avgifter och inkomstskatten kommer direkt månaden efter. Detta jämfört med enskild firma där man beräknar en preliminär F-skatt som betalas löpande och sedan räknas den slutgiltiga skatten av inkomst från näringsverksamhet efter bokslutet vilket kan leda till oförutsägbara konsekvenser. Detta är anledningen till att faktorn ligger under lättare att skilja företags tillgångar från de privata.

4. Empiri

I följande avsnitt kommer de intervjuer som genomförts med fyra småföretagare att presenteras under kategorierna i den kombinerade modellen.

4.1 Presentation av intervjupersoner

Den första intervjun genomfördes med Marco Åkesson, en företagare i Lindesberg. Han har ett företag som heter Plantmarknaden trädgård och café Lindesberg AB. Företaget har tidigare drivits i form av enskild firma men har omvandlats till aktiebolag. Åkesson beskriver själv att företaget är en av Sveriges mest välsorterade trädgårdsbutiker. Han beskriver sina arbetsuppgifter som övergripande, där alltifrån kundkontakt och administrativt arbete ingår.

Den andra intervjun gjordes med Glenn Lundqvist Haukirauma, en av två delägare i G&D bygg AB som ligger i Lindesberg. Han beskriver att företaget i ett tidigare stadium har drivits som två enskilda firmor, då Glenn och hans bror Dennis ville lära sig hur företagandet fungerade men att en omvandling till aktiebolag har skett. Företaget har ett brett arbetsregister och kan genomföra de flesta byggnationer och renoveringar. De har även underentreprenörer som används vid arbete som G&D bygg AB inte hinner med eller klarar av. Haukirauma beskriver sig ha många olika typer av arbetsuppgifter, allt ifrån arbete mot kund till administration och planering.

Den tredje intervjun gjordes med Ulf Sundström. Hans företag, Ulf Sundström gräv AB arbetar främst i skogsmiljö för Sveaskog där han bygger och reparerar vägar. Företaget har sitt huvudkontor i Nora, vilket också är utgångspunkten för hans arbete, då Sundström ansvarar för en stor del av skogen i södra bergslagen. Företaget har under flera år drivits i form av enskild firma men har under år 2013 omvandlats till aktiebolag.

Den fjärde och sista intervjun genomfördes med företagaren Roger Olsson. Han driver ett aktiebolag som heter Innovationscentrum i Fellingsbro AB och inriktar sig på att vara ett innovations/säljföretag. Han arbetar på konsultbasis då det finns ett moderföretag, Polyterm, som står för huvuddelen av omsättningen, men han utvecklar även produkter själv som inom kort kommer introduceras på marknaden. Företaget startades i aktiebolagsformen från början då Olsson såg ett flertal fördelar med denna bolagsform.

4.2 Resultat från Betygsättning

Gradering	Åkesson	Haukirauma	Sundström	Olsson
1.	Inget personligt ansvar	Lättare att driva flera (delägare)	Beskattningsfördelar	Lättare att skilja privata tillgångar från företagets
2.	Lättare att bygga kapital	Trovärdighet	Trovärdighet	Lägre aktiekapital
3.	Bättre tillväxt	Lägre aktiekapital	Lättare att bygga kapital	Trovärdighet
4.	Beskattningsfördelar	Bättre tillväxt	Inget personligt betalningsansvar	Inget personligt betalningsansvar
5.	Säkrare att få ut pengar	Lättare att skilja privata tillgångar från företagets	Lägre aktiekapital	Krav på revisor
6.	Lättare att skilja privata tillgångar från företagets	Lättare att bygga kapital	Säkrare att få ut pengar	Säkrare att få ut pengar
7.	Trovärdighet	Säkrare att få ut pengar	Krav på revisor	Beskattningsfördelar
8.	Lättare att driva flera (delägare)	Beskattningsfördelar	Lättare att driva flera (delägare)	Bättre tillväxt
9.	Krav på revisor	Krav på revisor	Lättare att skilja privata tillgångar från företagets	Patent
10.	Lättare att sälja bolaget	Lättare att sälja bolaget	Bättre tillväxt	Lättare att sälja bolaget
11.	Lägre aktiekapital	Inget personligt betalningsansvar	Lättare att sälja bolaget	Lättare att driva flera (delägare)
12.	Patent	Patent	Patent	Lättare att bygga kapital

(tabell 1, respondenternas betygsättning, egen bearbetning)

4.3.1 Lönsamhet

Åkesson beskriver att storleken på företaget var en viktig del i att han valde aktiebolag. Omsättningen i företaget hade blivit så stor att han fick rekommendation från sin redovisningsbyrå att han borde byta till aktiebolag för att öka företagets lönsamhet. När de såg hur mycket omsättningen hade ökat kändes det givet att byta till aktiebolag. Han förklarar att han hittills inte sett några större förändringar gällande lönsamheten, men det antas bero på att han gör stora investeringar i nuläget vilket kan öka lönsamheten längre fram.

Åkesson berättar att han inte vill riskera företagets framtid utan istället väljer att bygga upp kapital inom företaget och satsa när de har pengarna. Han beskriver vidare att det är betydligt mycket lättare att "bolla" runt med kapitalet i ett aktiebolag än i en enskild firma vilket gör att man inte behöver skatta på hela beloppet direkt. Åkesson förklarar att han ser en lägre beskattning som en fördel för företagets lönsamhet, han menar att det är en morot för att öka tillväxten för företag.

Lönsamheten betygsattes som viktig av Åkesson då lättare att bygga kapital sattes som en tvåa av faktorerna och beskattningsfördelar sattes som en fyra.

Haukirauma trodde att det skulle gå lite bättre ekonomiskt efter att man omvandlat från enskild firma till aktiebolag. Först räknade man utifrån att ha slagit ihop de båda firmornas bokslut, men de trodde att det skulle gå lite bättre än deras gemensamma bokslut. Man märkte även att kvaliteten på förfrågningarna som kom in förbättrades efter bytet till aktiebolag.

”Vi fick bättre förfrågningar. För innan så tyckte jag, då fick vi mest byta en list och såhär. Det är som första sommaren med aktiebolaget, då byggde vi bara nya garage och liksom lite större jobb. Så det var ju en klar fördel med både namnbytet och bolagsformen.”

På frågan om den tänkta storleken på företaget kan ha påverkat valet av bolagsform svarade Haukirauma:

”Nej, nej det har inte varit primärt. Men det har hela tiden funnits med. Det är inte så att vi har satt upp att i år ska vi ha den här omsättningen för det vet man ju aldrig.”

Vidare förklarar respondenten att omsättningen är beroende av vad företaget får för jobbförfrågningar, och eftersom att företaget mest arbetar åt privatpersoner finns det inte utrymme för några jättevinster. I betygsättningen fick faktorn lättare att bygga kapital en sexa. Det var därför inte någon påverkande faktor till valet av bolagsform.

Angående skillnaden i beskattning tyckte respondenten att förändringen från skattesystemet i enskild firma till aktiebolaget har skett till det bättre. Haukirauma säger dock senare att bolagsskatten inte påverkade valet i någon större grad och därav får faktorn beskattningsfördelar en åtta.

Sundström påpekar att omsättningen i företaget har ökat med åren och att han tillsammans med sin redovisningsbyrå under en längre tid diskuterat och fått rekommendation av redovisningsbyrån att ombilda sin enskilda firma till ett aktiebolag för att kunna öka företagets lönsamhet. Den största skillnaden som Sundström hittills har sett är att han inte behöver skatta bort lika stor del av vinsten.

”Man får ju skatta bort så mycket, så det var väl därför jag tillslut, det var väl alldeles för sent egentligen, det skulle jag gjort betydligt tidigare, bildat aktiebolag istället, i och med att då kan man ju sätta kvar vinster i bolaget istället för att skatta bort det, så det är väl det orsaken var.”

I och med dessa beskattningsfördelar ser Sundström stora fördelar med att kunna bevara en större del av kapitalet kvar i bolaget. Lönsamhet betygsätter Sundström högt då beskattningsfördelar sätts som en etta och att bygga kapital som en trea. Han påpekar även att bygga kapital har likvärdig betydelse som beskattningsfördelar då han tycker de hänger ihop.

Olsson beskriver till skillnad från ovanstående respondenter att omsättningen inte var någon faktor som hade någon större inverkan i valet. Detta då hans mål vid bildandet av aktiebolaget varit att kunna ta ut en lön från företaget. Olsson valde att sätta möjlighet att bygga kapital som den 12e faktorn då han inte ansåg att detta inverkat alls i sitt val. Han hade även beskattningsfördelar på den nedre halvan av faktorerna (sjua) då han såg detta som en fördel men inget grundläggande för bolagsformen. Han påpekade dock att det var faktor ett till sex som han ansåg som viktigast och resten kom likvärdigt därefter.

4.3.2 Tillväxt

När det gäller företagets tillväxt anses detta vara en viktig faktor av **Åkesson** då han sätter bättre tillväxtmöjlighet som den tredje viktigaste faktorn. Detta då företaget eftersträvar att växa och bli ännu större i regionen. Åkesson återkommer till möjligheten att bygga kapital som han nämnde tidigare under intervjun. Detta för att kunna sköta sin egen ekonomi utan inblandning av långivare, vilket ger möjlighet att klara av en lågkonjunktur på ett bättre sätt.

På frågan om vad företaget har för vision inom de närmsta fem till tio åren blev svaret från **Haukirmaa** att man ville växa med list.

”Antingen är man liten eller så är man stor. För det här mellantinget på att bara vara 3,4,5 anställda det är tungrott. Det blir väldigt mycket administration och väldigt mycket jobb ute. Man måste ro hem väldigt mycket småjobb och stora jobb, ligger det rätt i tiden så måste man expandera stort direkt och sen försöka hålla sig kvar där. Så det är det hoppet, det klivet som är svårt.”

Här ställdes följdfrågan om tillväxten hade något att göra med att de valde att omvandla sina bolag till ett aktiebolag och om de trodde att det skulle gå lättare att växa med ett aktiebolag. Svaret blev att det delvis var anledningen. Den främsta orsaken är att de är två delägare och inte ville ha handelsbolag.

”Största anledningen till att vi valde aktiebolag är därför att vi är två stycken delägare, det blir enklare, man får den lön man jobbar för. Allting blir mer i realtid, du behöver inte sitta och räkna ut, betala in för ett år och sen efteråt... nej jag känner att det är lättare med ett aktiebolag på det viset. Och sen anses det vara seriösare med aktiebolag också av någon anledning, för man är mindre personligt ansvarig mot vad man är i enskild firma så egentligen är det seriösare med en enskild, han är ju personligt ansvarig med ekonomin, lägger han ner är han ju personligt ansvarig i 10 år för de jobb han gör. Så att det är väl den största anledningen till att vi valde aktiebolag.”

Tillväxt betygsatte han till en fyra bland faktorerna.

Sundström beskriver att han bara har en stor kund som han gör jobb åt och det är Sveaskog. 90 % av allt arbete hans firma gör är åt Sveaskog och därmed menar han på att han nästan känner sig anställd av dem. Sundström menar att det faktum att han bara har en stor kund gör

verksamheten mer känslig. Hans omsättning och tillväxt påverkas av hur det går för Sveaskog och hur deras budget sätts. Sundström rangordnar *bättre tillväxtmöjligheter* lågt och förklarar det med sitt beroende av Sveaskog. Som tidigare nämnt menar Sundström också att det är lättare att bygga kapital med ett aktiebolag.

Olsson beskriver att visionen för företaget är att växa och bli ganska stora, tillsammans med moderbolaget. Han beskriver att inriktningen ligger mot moderbolaget, och går det bra där går det bra i Olssons företag. De kommer på många innovativa idéer i moderföretaget som förhoppningsvis även kan utnyttjas i dotterföretagen vilket gör att tillväxt är viktigt. Detta rangordnas dock som nummer åtta av faktorerna.

4.3.3 Patent

Åkesson anser inte att patent haft någon större inverkan i sitt val då han inte haft en verksamhet som påverkats av detta, därav sätter han den som 12:e och sista faktor i modellen. Han anser ändå att det kan vara en viktig faktor att ta hänsyn till vid teknikintensiva industrier. Han betonar även att det är viktigt att patentet ligger i företaget och inte hos den privata personen.

Haukirauma berättar att *"Patent det har jag ju ingen, så det är ju ganska så oviktigt."*

Detta gavs således en 12:a vid betygsättningen.

Sundström nämner inget om att patent kan ha någon inverkan vid sitt val av bolagsform. Han sätter det som den sista faktorn i figuren.

Olsson berättar att han har patent i sitt företag och att detta är en aspekt till att ha aktiebolag, då patent hänger med företaget om man säljer detta. Han betygsätter dock denna faktor som nummer nio.

4.3.4 Ägarsituation

Åkesson ansåg det förmånligt att kunna driva ett företag tillsammans om man får en idé ihop men i och med att han idkar företaget själv är det ingenting som inverkat på hans val. Därav satte han faktorn lättare att driva flera som nummer åtta.

Haukirauma berättar att anledningen till starten av aktiebolaget var att han ville driva företaget ihop med sin bror, efter att ha drivit var sin enskild firma för att prova på hur det är att driva eget företag. Haukirauma framhåller att det var enkelt att ha egen firma men att mycket tid gick åt till dubbelarbete eftersom att han och hans bror gjorde de flesta jobb under samma namn. Detta upplägg ledde till mycket jobb med fakturering de enskilda firmorna emellan. Det ledde även till dubbla bokföringsavgifter och försäkringar jämfört om de skulle ha ett gemensamt aktiebolag. De kom därför överens om att starta ett gemensamt aktiebolag istället. Denna faktor med att kunna driva tillsammans betygsätts som den viktigaste av Haukirauma då han gav den en etta.

Sundström äger sitt aktiebolag helt själv, men tanken var att hans dotter skulle gå in som delägare när han bildade aktiebolaget och lära sig verksamheten från grunden. Detta för att göra det lättare för henne att ta över företaget. Sundström rangordnade lättare att driva flera på en åttonde plats.

Olsson påpekar att han driver sitt företag själv och hans beskrivning av företaget visar att upplägg av aktiebolag ändå påverkat hans val. Detta då han beskriver hur han och hans syskon har varsitt aktiebolag som drivs i närhet till varandra med olika arbetsuppgifter med ett koncernliknande upplägg. Han betygsätter denna faktor lågt (elva), då hans företag drivs på egen hand och därmed var det inget som Olsson tog hänsyn till vid uppstarten av företaget.

4.3.5 Kapitalbehov

Åkesson berättar att han hade kunskap om att det fanns ett kapitalkrav när man startade aktiebolag, och att detta hade sänkts till 50 000 kr. Han berättar att detta inte hade någon större inverkan i hans val då han redan hade företag sedan innan och därmed kapital. Därav betygsatte Åkesson denna faktor som nummer elva. Han betonar dock att när man står i begrepp att starta nytt så är det en väsentlig skillnad i att få fram 50 000 eller 100 000 kr.

Orsaken till att han inte behövde oroa sig över kapitalgränsen var att han sedan tidigare hade apportegendom i företaget, det vill säga värde i fastigheter och varor som motsvarade aktiekapitalet vilket gjorde att han inte behövde gå in med ytterligare kapital.

På frågan om huruvida det sänkta aktiekapitalet hade påverkat valet av bolagsform svarade **Haukirauma**:

”Ja absolut. Det gjorde att det var lättare, att vi kunde starta. Just för att då gick vi in med 25 var. Det är ju en stor skillnad mot att sitta på 50 000 och kunna skicka in så det var ju en fördel. Det tycker jag är bra för det är många som vill ha aktiebolag och som har råd att skaffa det, om det passar de bättre. Det tycker jag är en fördel. Absolut.”

Att aktiekapitalet var en betydande faktor syns även då denna betygsattes som en trea.

Sundström berättar att det blivit billigare att starta aktiebolag i och med lagändringen av aktiekapitalkravet och att revisorskravet försvann för de mindre bolagen. Dock tror Sundström att han startat aktiebolag även om denna förändring inte hade skett. Sänkt aktiekapitalkrav rangordnar han som nummer fem.

Olsson säger att sänkningen av aktiekapitalet påverkade hans val att starta företaget. Utan sänkningen hade han inte haft möjlighet att starta upp verksamheten då han inte i det läget kunde få fram 100 000 kronor. Han hade dock tillgång till 50 000 vilket gjorde att han såg sin chans när denna sänkning kom. Detta betygsattes som nummer två vilket visar den vikt det haft i Olssons val av att starta ett aktiebolag.

4.3.6 Lagar & Politik

Åkesson beskriver de ekonomiska aspekterna i företaget som viktiga, där ägaren också räknas som anställd och därmed har en annan trygghet. Han förklarar att man inte har något personligt betalningsansvar vilket är väldigt viktigt, och han sätter även denna faktor som viktigast i insamlingsmodellen. Han förklarar att det är viktigt att man kan skydda sitt hem även om nu företaget skulle gå dåligt.

Då Åkesson har revisor i sitt aktiebolag, spelade inte det slopade kravet på denna någon roll, vilket gjorde att han satte betyget nio på denna faktor. Som tidigare nämnt ansåg Åkesson att beskattningsfördelar var en viktig del i valet av bolagsform, då bland annat bolagsskatten är lägre. Han beskriver utöver detta att det hela tiden sker förändringar och att han själv gärna skulle se förändringar för att underlätta byråkrati och regelverk.

Under intervjun på G&D Bygg AB kommer intervjun in på de förändringar som skett i lagar och regler under den senaste tidsperioden. Det avskaffade revisorskravet för mindre bolag är en av dessa förändringar. **Haukirauma** menar dock på att detta absolut inte var något som invercade vid valet av bolagsform.

”... jag tycker att en revisor gör bara gott. För den håller koll på att vi, det är ett tredje öga så att säga. Så att det inte sker några konstigheter i ekonomin. Men behöver man ingen så anlitar man ingen, förrän man behöver. Så är det.”

Att kravet på revisor inte var något som påverkade särskilt mycket visar sig även när han betygsatte denna faktor till en nia.

Angående det personliga betalningsansvaret så tycker Haukirauma att även om man inte har något personligt betalningsansvar om firman skulle gå omkull så har man ett ansvar mot kunden (eftersom att de jobbar mest åt privatpersoner). Han medger att det visserligen finns fördelar med att inte vara personligt betalningsansvarig men menar på att det inte var något som var avgörande när de skulle starta bolaget. Därav den låga rankningen (elva).

Det personliga ansvaret har **Sundström** aldrig reflekterat över då han tycker det har gått bra för hans företag både som enskild firma och aktiebolag. Han pekar på att hans goda kundunderlag kan vara en orsak till detta och att han inte har några stora skulder utan han har investerat och köpt när han haft råd. Sundström rangordnar detta som en fyra. Han påpekar även att lagändringen med att slippa en revisor har gjort det enklare och billigare att driva företag.

Olsson förklarar att en av de främsta fördelarna till att han valde aktiebolag var att han inte ville påverka sin privata ekonomi (personligt betalningsansvar). Detta hade han även med i toppen av sin rangordning (fyra) av påverkande faktorer. Olsson återkom ett flertal gånger under intervjun till att skydda sin privata ekonomi och att kunna särskilja den från företaget var särskilt viktigt i hans val.

Olsson förklarar att det borttagna kravet på revisor underlättade hans val att starta aktiebolag. Han förklarar att han hade haft svårt att klara en ytterligare kostnad på 20-25 000 kronor för en revisor. Han tycker det är bra att kravet tagits bort då hans bokföringsansvarige sköter arbetet lika bra. Därav hade även denna faktor en plats i toppen av Olssons ranking av faktorer, som nummer fem.

4.3.7 Trovärdighet

Åkesson berättar att den stora fördelen med aktiebolag är att ett aktiebolag är mer "godkänt" gentemot andra företag och myndigheter. Han förklarar att medan enskild firma har fått en stämpel av osäkerhet har aktiebolag fått en kvalitetsstämpel. Denna acceptans verkar vara relativt utbredd och Åkesson förklarar att han ställer sig frågande till denna utveckling. I en enskild firma är ju ägaren personligt ansvarig, man riskerar hela sin egen ekonomi och ändå betraktas det som sämre.

Åkesson ger exempel på att om man skaffar en ny leverantör är det lättare för denna att kolla upp ekonomin i aktiebolaget, vilket gör det lättare att hitta nya affärspartners. Trovärdighetsfaktorn betygsattes som nummer sju. Detta då faktorerna som rangordnades högre upp ansågs mer grundläggande till varför man bör välja aktiebolag.

Som tidigare nämnts uttrycker **Haukirauma** att denne upplever en ökad trovärdighet från både kunder och leverantörer. Detta syntes bland annat i kvaliteten på jobbfrågor.

"...Och sen anses det vara seriösare med aktiebolag också av någon anledning, för man är mindre personligt ansvarig mot vad man är i enskild firma så egentligen är det seriösare med en enskild, han är ju personligt ansvarig med ekonomin och alltihopa, lägger han ner är han ju personligt ansvarig i 10 år för de jobb han gör..."

Trovärdigheten var en av de viktigaste faktorerna då denna kom på en andra plats. Han beskriver också att han känner större förtroende från kunder, men har svårt att säga huruvida förtroendet till konkurrenterna ser ut.

Trovärdigheten sätter även **Sundström** på en andra plats. Han menar på att aktiebolag har högre status och att företaget anses ha högre soliditet. Framför allt mot leverantörer han köper saker ifrån.

"Det är alltid det första de frågar, om du har enskild firma, handelsbolag eller om du har aktiebolag".

Sundström bekräftar även att kunder anser att ett aktiebolag ger ett trovärdigare intryck. De som bildar ett aktiebolag vill visa att de är företagare.

När det gäller trovärdigheten berättar **Olsson** att han tror att det kan ha en stor påverkan på företagare. Men han betonar att han tror att det främst gäller efter första året då man innan dess inte har någonting bokslut att visa upp vilket skapar en osäkerhet, det är exempelvis svårt att låna

pengar. Men om det efter ett år ser acceptabelt ut blir situationen lättare enligt Olsson. Han påpekar dock att man i princip alltid gör ett bättre intryck mot kund med ett aktiebolag. Detta var något han tänkte på när han valde aktiebolaget som bolagsform och därför betygsätts det som en av topp faktorerna (nummer tre).

4.3.8 Möjlighet att sälja företaget

Åkesson berättar att det är mycket lättare att sälja eller överlåta ett företag vid generationsskifte om man har ett aktiebolag jämfört med enskild firma. Detta beror enligt honom på att man har ramar klara för vad som ingår i företaget, vilket även underlättar en värdering av densamma. Han ser klara fördelar med att starta dotterbolag som kan säljas om inte dessa passar in i företagets vision för framtiden. Detta var dock ingenting som han tog hänsyn till vid omvandlingen av sitt företag då han inte tänkte så långt fram i tiden. Vid rangordningen av faktorerna satte han detta som nummer tio.

På frågan om hur de såg på möjligheten att sälja bolaget skulle kunna skilja sig gentemot enskild firma svarade **Haukirauma** att en försäljning i deras fall inte var tänkbart eftersom att bolagsnamnet innehöll deras personliga namn. Att detta var en lågt rankad faktor gick även att utläsa av rangordningen, där denna fick en tia. Han säger dock att:

”... jag kan förstå att det är enklare att värdera ett aktiebolag än en enskild firma eftersom i en enskild blandas all ekonomi ihop.”

Sundström berättar att han inte har tänkt sälja sitt bolag, men betonar att han vet om att det skulle vara enklare att avyttra om någon skulle vilja komma in och ta över jobben för Sveaskog. Skulle han gå i säljtankar framöver ser han det som en klar fördel att det är ett aktiebolag idag. Eftersom att han inte tänkt sälja bolaget rangordnar Sundström *lättare att sälja* på en elfte plats.

När det gäller att sälja företaget ser **Olsson** att det är lättare med ett aktiebolag än med en enskild firma. I ett aktiebolag har man ett värde på aktierna berättar Olsson, i en enskild firma är värderingen svårare. Men han har inga tankar på att sälja företaget, enda möjligheten att det skulle ske skulle vara om någon av honom och hans bröder får en idé som de vill driva ihop. Därav är detta med på den nedre delen av betygsättningen som nummer tio.

4.3.9 Distinktion mellan företagets och privata tillgångar

Enligt **Åkesson** är det lättare att göra en skillnad mellan företagets och privata tillgångarna i ett aktiebolag, vilket även ses som en fördel. Han redogör för hur det tidigare sett ut när man hade enskild firma. Då spelade det ingen roll om man hade olika kassor, när det blev deklaration gick alltihop i samma ändå. Då det är ett krav att man har skild ekonomi i ett aktiebolag ser Åkesson detta som ett starkt incitament och sätter den som nummer sex av faktorerna. Han betonar dock att han själv inte haft några problem med att särskilja ekonomin sedan tidigare men att de som haft det problematiskt säkert kan gynnas av detta.

I distinktion mellan företagets och privata tillgångar ingår även möjligheten att få ut pengar ur företaget. Det handlar om att man på ett säkrare sätt kan få ut pengar då skattekostnaden kommer månaden efter uttaget. Detta anses vara en viktig faktor av Åkesson och graderas som nummer fem.

På frågan om **Haukirauma** tyckte att det var lättare att skilja sina privata tillgångar från företagets svarade han att så är fallet, men att det inte har varit några problem tidigare. Han tycker ändå att det är enklare nu eftersom att företagets del och den privata delen är ännu mer åtskilda. Detta uppfattades som en fördel men var inte någon anledning till att byta till aktiebolag. Rangordningen återspeglar även denna uppfattning där faktorn fick en femma.

Haukirauma påtalar att det är en fördel med aktiebolag att beskattningen sker månadsvis istället för att det sker årsvis. Han menar vidare att det minskar risken för att den privata ekonomin blir lidande då man ser hur mycket kapital man har till godo. Detta rankades som en sju. Haukiraumas resonemang visas i nedanstående citat.

“På så sätt tycker jag att det är bra, för jag vill inte komma efter med något, utan vill vara klar hela tiden. Det är skönt. Det är ju det jag menade förut att man ska räkna ut hur mycket man ska betala in i skatt, i F-skatt och alltihopa. Det är mycket bättre att det sker allt eftersom att man tar ut istället för att slippa tänka på det hela tiden. Och lika betala in hela tiden.”

“Att man hela tiden ska behöva lägga upp i för tid hur mycket man ska betala in och sen ska det justeras efteråt. Och hålla koll på så att man inte överskrider och sådana grejer. Så på det viset tycker jag att det har varit mycket bättre.”

Sundström berättar att han aldrig haft några problem att särskilja privata tillgångar och företagets tillgångar. Detta i och med att han anlitat en redovisningsbyrå som haft koll och skött det mesta med ekonomin. Sundström tycker det är bättre att han jobbar med det han är bra på och får in pengar och att det därför är bättre att betala en redovisningsbyrå att sköta ekonomin. I och med detta menar Sundström att det inte är något starkt incitament för honom och ger det nummer nio. Han tycker också det är säkrare att få ta ut pengar i och med att han nu är anställd och tar ut en lön och betalar skatt på det. Förut tyckte Sundström att han blev dubbel beskattad både på den lön han tog ut och på den vinst han gjorde. Detta rangordnar Sundström som en sexa.

Olsson betonar att tydligheten mellan företagets och den privata ekonomin var en viktig del i hans val av bolagsform. Han ansåg att det skulle bli för rörigt med andra bolagsformer och skulle han ha ett företag skulle det vara ett aktiebolag. Detta betygsatte han därför som nummer ett i rangordningen av faktorer. Han påpekar också att den skillnad där skatten kommer månaden efter i ett aktiebolag och en samlad summa i enskild firma som viktig. Detta då man på ett bättre sätt kan se vilka pengar som man har själv. Detta rangordnade han som nummer sex.

4.3.10 Övriga faktorer

Åkesson föreslog ytterligare en faktor som han ansåg påverka, han föreslog att det kunde kallas för *det juridiska ansvaret*. Han uppfattade tidigare enskild firma som osäker vid exempelvis konflikter med anställda, skulle man åka på en stämning så är nu istället aktiebolaget ansvarigt. Han anser att det hänger ihop med det personliga ansvaret men att man ändå kan betona det som en egen punkt då det andra avser företagets affärer. Han anser detta vara väldigt viktigt och skulle kunna sätta in det runt punkt tre till fem vid en rangordning.

En påverkande del som **Haukirauma** nämnde under intervjun men som han inte tog med i modellen var hur *namnet på företaget skyddas*. Startar man ett aktiebolag direkt är namnet skyddat, byter man från andra bolagsformer kan namnet redan vara upptaget, vilket kan påverka valet. Detta problem upptäcktes av Haukirauma då deras förstahandsval av företagsnamn redan var upptaget.

Olsson påpekar att det från början även var *möjligheten att söka bidrag* till företaget som gjorde att han valde aktiebolag. Denna möjlighet fanns inte i samma utsträckning i en enskild firma enligt Olsson vilket gjorde valet för honom lätt.

5. Analys

I följande avsnitt har insamlad empiri analyserats utifrån den teoretiska referensramen.

Den första tabellen visar de genomsnittliga betyg som faktorerna fick av respondenterna där de första fem anses som viktiga och har färgen rött. De nästkommande fyra faktorerna anses som medelviktiga och har fått färgen orange medan de sista tre anses som mindre viktiga och har fått den kalla färgen blå. Det som gör att det är olika många faktorer inom varje del är att två faktorer fått samma genomsnitt. Då vissa faktorer är ett resultat av en operationalisering har tabell 2 behövts för att kunna göra en bedömning utifrån de kategorier som framkommer från den kombinerade figuren i referensramen (Figur 3). Detta mynnade ut i en andra tabell som visar genomsnittet för kategorierna i figuren, vilket används i kommande analys.

Faktor	Genomsnittligt betyg
Trovärdighet	3,5
Inget personligt betalningsansvar	5
Beskattningsfördelar	5
Lättare att skilja privata tillgångar från företagets	5,25
Lägre aktiekapital	5,25
Lättare att bygga kapital	5,75
Lättare att få ut pengar	6
Bättre tillväxtmöjlighet	6,25
Lättare att driva flera	7
Krav på revisor	7,5
Lättare att sälja bolaget	10,25
Patent	11,25

(Tabell 2, Genomsnitt för insamlade faktorer, egen bearbetning)

Genomsnittliga betyg utifrån kategorier i kombinerad påverkansfiguren:

	Kategori	Betyg
1.	Trovärdighet	3,5
2.	Kapitalbehov	5,25
3.	Lönsamhet (lättare att bygga kapital, beskattningsfördelar)	5,38
4.	Distinktion mellan företagets och privata tillgångar (säkrare att få ut pengar)	5,63
5.	Lagar och politik (inget personligt ansvar, krav på revisor)	6,25
6.	Tillväxt	6,25
7.	Ägarsituation	7
8.	Möjlighet att sälja företaget	10,25
9.	Patent	11,25

(Tabell 3, Genomsnitt för kategorier, egen bearbetning)

5.1 Beslutsteori

Som tidigare nämnt handlar beslutsteori om att man tar olika beslut beroende på hur mycket information om ämnet man har (Sjöberg, 1978). Respondenterna i denna undersökning hade innan sitt beslut olika kunskapsnivå om företagsformer i allmänhet och aktiebolag i synnerhet, vilket gjort att de i olika grad tagit in hjälp utifrån. De har alltså sökt information på olika sätt, vilket är ett av stegen i att ta ett beslut (Eisenhardt & Zbaracki, 1992). Exempelvis säger Åkesson att han lyssnat mycket på sin revisor i beslutet och litat på att denne kunnat sitt jobb och gett honom det bästa alternativet. Detta gäller även för Sundström som beskriver att han förlitar sig på experter och vad de anser vara bästa möjliga val. Olsson och Haukirauma var mer pålästa i ämnet vid sitt val, då de var mer insatta om de olika bolagsformerna och bestämt sig utifrån det.

Det alla respondenter har gemensamt är att de har befunnit sig i en situation som inte är maximalt nyttobringande. För tre av respondenterna var situationen den att de har haft en bolagsform som gör att deras verksamhet i någon aspekt inte var så nyttobringande som den skulle kunna vara. Den sista respondenten befann sig i situationen att han hade en idé om vad han skulle göra men var tvungen att välja bolagsform för att kunna förverkliga detta. Gemensamt för respondenterna var att de har haft problem med att välja bolagsform, antingen på nytt eller för första gången. För att lösa detta problem var de tvungna att ta ett beslut.

Som tidigare nämnt söktes då information för att sedan kunna ta ett beslut. Respondenterna har därmed samlat in information om alternativ, något som även beskrivits i litteratur som det första steget i att ta ett beslut. I utvecklingsfasen, nästa steg i beslutet enligt Mintzberg, utvecklas alternativen där de ser dess fördelar och nackdelar. Utifrån detta tar respondenterna sedan beslutet enligt teorin. (Mintzberg, 1976)

Detta tillvägagångssätt kan bekräftas enligt dessa respondenter, då de tagit ett beslut genom att genomgå dessa tre faser i beslutstagandet. Det är alltså främst i de första stadierna där fördelar och nackdelar framkommer, som man sedan tar hänsyn till vid valproceduren. Vi kan även se att alla företagare har haft olika metoder i utvecklingsfasen då de fått fram information om bolagsformer och fördelar på olika sätt men ändå tagit samma beslut och bestämt sig för samma bolagsform. Detta visar att beslutsgången kan se olika ut för individer men att man ändå kan komma fram till samma beslut, beroende på att man värderar bakomliggande faktorer annorlunda. Detta bekräftar påståendet från Sjöberg (1978) som beskriver att det finns flera handlingsalternativ som uppnår samma sak, där det viktiga är beslutstagarens åsikter och kunskaper om problemet. Även detta har kunnat påvisas stämman eftersom att varje respondent hade kunskap och åsikter om varför de borde byta bolagsform.

Sjöbergs (1978) påstående om att ett flertal faktorer påverkar beslutsfattandet kan därmed också bekräftas. Sjöbergs andra tes om att besluten skiljer sig åt beroende på hur viktiga de är kan delvis bekräftas då respondenterna kommer fram till samma beslut men ansett det vara olika viktigt (Sjöberg 1978). Detta visar sig i hur engagerade företagarna har varit till att ett beslut ska tas, om de tagit initiativ själva eller inte. Då detta skiljer sig åt mellan företagarna kan detta innebära att olika beslut skulle tagits om inte experthjälp tagits in, det är då möjligt att någon eller några av respondenterna aldrig haft aktiebolag som bolagsform.

Mintzbergs (1976) teori om kategorisering av beslut har visat sig stämman in relativt väl på företagarnas grund till valet då en kategorisering av företagarnas anledning till att välja bolagsform kunnat göras. Samtliga har haft underkategorin möjlighet som orsak till valet, eftersom att de ser fördelar med den nya aktiebolagsformen, dessa argument varierar dock inom gruppen. Mintzbergs (1976) teori säger även att det som en gång varit en möjlighet kan i efter hand ha visat sig vara en nackdel och vice versa. Detta är något som inte stämmer in på våra respondenter eftersom att samtliga skulle använda samma argument idag som när de startade sitt aktiebolag. En anledning till att det kan vara så är att det inte har gått tillräckligt lång tid för att nackdelar ska ha visat sig på de nya förändringarna som skett. Det kan även vara så att dessa fördelar är bestående och saknar nackdelar.

5.2 Lönsamhet

Respondenterna är till stor del överens om att lönsamhet är en viktig faktor vid val av aktiebolag då majoriteten av lönsamhetsfaktorerna sattes på topp fyra. Genomsnittet för lönsamheten som helhet blev 5,38 i betygsättningen vilket gav en tredje plats (tabell 3). Detta gör lönsamhet till en röd faktor, det vill säga en viktig faktor i företagarnas val.

Delfaktorerna beskattning och möjlighet till att bygga kapital fick utifrån genomsnittet en betygsättning på två respektive sex (tabell 2), vilket innebär att dessa var för sig bedöms som betydelsefull respektive medel. Detta visar att främst beskattningen har inverkan i företagarnas värdering av lönsamheten.

Det uppvisades vissa skillnader i hur stor påverkan lönsamheten hade, allt ifrån att vara grundläggande till att det inte tagits någon hänsyn till det alls. Dessa skillnader var stora mellan vissa respondenter där Olsson hade rangordnat möjlighet att bygga kapital som en mindre viktig faktor. Faktorn hade istället betygsatts som mycket viktig faktor av Åkesson. Sundström hade det också som en viktig orsak och Haukirauma hade betygsatt den som medel.

Ett mönster kan ses i hur lönsamhetsfaktorerna betygsattes där Åkesson hade beskattningsfördelar som viktig, Sundström hade det som viktigast, Haukirauma hade det som medel och likaså Olsson. Åkesson och Sundström verkar därmed konsekvent tycka att lönsamheten är viktigare än övriga två respondenter.

I expertintervjun förklarades att bygga kapital har stark koppling till beskattningsfördelar då vinsten har en fast skattesats och resten blir kvar i aktiebolaget. För att kunna bygga kapital i bolaget krävs det vinster som kan sparas (Söderin, 2013). Då respondenterna har olika stor omsättning och därmed olika förutsättningar till vinst kan detta vara en av anledningarna till att respondenterna skiljer sig åt i värdering av hur betydelsefull lönsamheten är för valet. Det kan även kopplas till problematiken att man med enskild firma måste handla upp vinsten för att slippa beskattning, vilket nämns av både Åkesson och Sundström. Det uttalandet visar på att skattesituationen är mer förmånlig i ett aktiebolag.

Åkesson och Sundström talar om att de har bytt till aktiebolag då deras omsättning varit för stor för att vara lönsamt att ha någon annan bolagsform. Detta kan förklaras med att beskattningen för inkomst av näringsverksamhet är progressiv och blir högre procentuellt när den enskilda firman har höga vinster. I och med att aktiebolag beskattas genom både bolagsskatten som är fast och har möjligheten till utdelning kan de minska den progressiva beskattningen som enligt Gentry och Hubbard (2000) gör den mer attraktiv. Det finns även likheter till Moores (2004) studie om att företagare ska välja den bolagsform med minst beskattning. Haukirauma och Olsson rangordnar beskattningsfördelar lägre än Åkesson och Sundström. Detta kan bero på att Haukirauma och Olsson inte har lika stor omsättning och vinst som de andra respondenterna och inte gynnas lika mycket av att ha en mer proportionerlig beskattning.

5.3 Tillväxt

Utifrån respondenternas rangordning utkristalliseras en splittrad åsikt om hur viktig tillväxten är för företag när man gör sitt val. Detta antas bero på företags olika branscher och marknader vilket inverkar på ett företags möjlighet att expandera. Totalt sett rangordnas tillväxten som den sjätte viktigaste faktorn utifrån kategorierna i figuren. Detta innebär att det är den sista orange faktorn (medelviktig) i företagarnas ögon.

Nyström beskriver att tillväxten är viktig för företag, men att viljan att växa ofta är låg hos småföretagare (Nyström, 2007). Detta antas bero på att småföretagare vill etablera sig på marknaden innan man vill expandera. Företagare antas vilja ha en stabil kundkrets innan man väljer att försöka utöka sin verksamhet. En sådan kundkrets kan ta lång tid att bygga upp, vilket skapar en uppstartsperiod hos småföretagare.

”Antingen är man liten eller så är man stor. För det här mellantinget på att bara vara 3,4,5 anställda det är tungrott. Det blir väldigt mycket administration och väldigt mycket jobb ute. Man måste ro hem väldigt mycket småjobb och stora jobb, ligger det rätt i tiden så måste man expandera stort direkt och sen försöka hålla sig kvar där. Så det är det hoppet, det klivet som är svårt.”

Detta citat av Haukirauma visar på att tillväxten är viktig, men att man måste växa på rätt sätt. Man ska inte fastna i ett “mellanläge” utan expandera ordentligt. Detta representerar även respondenternas åsikter i stort, där det är viktigt att överväga när expansion ska göras. En konklusion av detta är att värdering om när expansion bör göras är mycket viktigt för småföretagare.

Nyströms teori om småföretagare kan bekräftas utifrån resultatet i studien då respondenterna ej uppvisar starka åsikter om att tillväxten är något som anses vara viktigt. Orsaken till detta kan som tidigare nämnt vara att företagare agerar på olika områden och ser olika potential i att ha ett större företag i framtiden. Kopplingen mellan att man träder in på marknaden tack vare stora vinster och bra tillväxt betonas även av Bhagwati (1970). En annan tänkbar orsak till att teori och empiri inte stämmer överens i denna undersökning skulle kunna vara att företag är beroende av en annan part, exempelvis ett annat bolag. Detta gör att man agerar utifrån hur den andra parten handlar, vilket medför att de inte kan påverka sin egen situation i lika stor utsträckning som bolag där det inte finns ett sådant förhållande.

Detta agerande är optimalt enligt Söderin (2013) för att öka företagets vinster, då han beskriver att tillväxten påverkas av vilken bolagsform man har och att det är lättare att få stora vinster i företaget vilket får det att växa. Detta då kapitalet stannar i företaget och underlättar framtida investeringar. Detta anses överensstämma med verkligheten eftersom att företagare eftersträvar god tillväxt utan risk.

5.4 Patent

Utifrån betygsättningen kan noteras att patent ansåg vara klart minst viktig för respondenterna. Detta framträder på ett flertal sätt, dels genom den individuella betygsättningen där faktorn genomgående fick lågt betyg. Det visar sig även i genomsnittsbetyget vilket var lägst av alla kategorier. Den visar sig även i de uttryck som respondenterna använder, exempelvis Haukirauma:

”Patent det har jag ju ingen, så det är ju ganska så oviktigt.”

Då detta var något som gällde tre av respondenterna, blev följden att patent inte ansågs viktigt.

Teorin beskriver att forskning och utveckling och därmed patent, kan vara viktigt för företag att ha för att kunna ta sig in på marknaden (Nyström, 2007). Immateriella tillgångar kan stimulera företagare och få dessa att etablera sig på marknaden. Detta påstående från Nyström kan inte bekräftas, då studien kommer fram till att det i princip inte alls har någon inverkan i valet av att

starta aktiebolag. Skillnaden kan tänkas bero på att respondenterna i denna undersökning inte är inriktade på teknikintensiva industrier.

Något som beskrivs som en viktig del med patent i aktiebolag är möjligheten att inte behöva ha patenten registrerade på en fysisk person (Söderin, 2013).

Detta bekräftar Åkesson i sitt uttalande om att det är den stora fördelen han ser med patent i aktiebolag. Även Olsson tillstyrker detta eftersom att han har patent i sitt företag.

5.5 Ägarsituation

Utifrån respondenternas svar kan det tolkas att fördelen med att kunna driva företaget tillsammans inte är viktig och hamnar på en sjunde plats bland de nio kategorier som nämnts tidigare (tabell 3). Här finns dock individuella skillnader, ägarsituationen var den stora orsaken till att aktiebolag valdes för en företagare. Respondenterna uttalade sig om att aktiebolag var den bästa bolagsformen för drivande av företag ihop, men att det inte var aktuellt för dem. Det beskrevs att fördelen med ägarsituationen är att kostnader kan delas upp på flera ägare. Ett exempel på detta är Haukiraumas citat när han säger att det var mycket lättare att gå in två aktieägare när aktiekapitalet hade sänkts. Detta uttalande stöds av Nyströms forskning om att stordriftsfördelar har en stark koppling till kapitalkrav. Detta då kapitalbarriärer kan delas mellan ägarna i företaget. (Nyström, 2007)

Expert Söderin (2013) beskriver att andra bolagsformer fungerar så länge man har nära kontakt, men när någon kommer in utifrån uppstår problematiska situationer. Därav är det viktigt att ägarsituationen tydliggörs och att man på så sätt kan undvika konflikter mellan delägarna i företaget med hjälp av aktiebolag. Detta har ej betonats av respondenterna och därmed tolkas detta inte vara något viktigt i valet. Därav kan Söderins åsikt inte bekräftas gällande att man undviker konflikter. Orsaken till skillnaden antas vara att företagare inte tänker på konflikter förrän dessa uppstår och därav beaktas inte denna problematik vid val av bolagsform.

Det man kan uttala sig om är att ägarsituationen är en del i valet, men att det bara utnyttjas i vissa fall och därav inte är avgörande som helhet. Ägarsituationen kan därmed vara en viktig del i valet, men detta påverkas mycket av vilka respondenter som undersöks. Undersöker man företagare som är flera delägare kan resultatet bli annorlunda.

5.6 Kapitalbehov

Respondenternas svar på hur det lägre aktiekapitalet påverkade visar att det var en viktig faktor i valet. Olsson förklarade att han inte haft möjlighet att starta aktiebolag om lagförändringen gällande minskat kapitalkrav uteblivit. Även Sundström och Haukirauma betonade att det var viktigt att kravet blev lägre då man inte behövde gå in med lika mycket kapital, men i deras fall hade en uppstart av aktiebolagsformen skett oavsett om en förändring skett eller inte. Det Söderin (2013) påtalar om att det är mycket lättare att få fram 50 000 kronor, framför allt för unga företagare bekräftas av ovanstående respondenter. I Åkessons fall var storleken av

aktiekapitalet inte alls viktigt då han redan hade egendom i företaget som kunde räknas som aktiekapital. Han berättade dock att han trodde att det var viktigare för nyföretagare.

Man kan delvis bekräfta Åkessons uttalande om att det är viktigare för nyföretagare då det i Olssons fall var helt avgörande och i Sundströms och Haukiraumas företag verkar det även haft en påverkan. Detta bekräftar Nyströms (2007) teori att om en marknad har höga startkostnader blir det svårare för företagare att ta sig in i den branschen.

Nyström är inte ensam om denna åsikt, då fler forskare visar på att tillgång till kapital påverkar om företag bildas eller ej. Brist på kapital är därmed ett hinder för att man ska ha möjlighet att starta upp sin verksamhet. (Lindh & Ohlsson, 1996; Holtz-Eakin et al., 1994; Blanchflower & Oswald, 1991; Duetsch, 1984). Detta bekräftas bland annat av Olsson som beskriver att det varit en avgörande faktor.

Hur denna faktor värderas av företagarna påverkas relativt mycket av huruvida de sedan tidigare drivit enskild firma eller inte, då man i sådana fall har möjlighet att räkna in saker som företaget har sedan tidigare i aktiekapitalkravet.

Lindh och Ohlssons (1996) slutsats om att desto större mängd kapital som företagaren har att tillgå desto mer väljer de att satsa i företaget. Att det därmed inte bör ha någon effekt om det finns kapitalbehov eller inte, kan appliceras även här. Beslutet kan då grunda sig på andra incitament. Baserat på undersökningens resultat och tidigare litteratur skulle kapitalbehovet kunna tolkas som att kapitalkravet påverkar vissa vid valet av bolagsform och för andra inte ha någon inverkan alls. Som tidigare nämnt så varierar betydelsen av kapitalbehov beroende på bransch och tillgång på kapital. Det kan även vara så att beroende på hur länge man har varit aktiv inom arbetslivet varierar behov av kapital. Detta eftersom att man då har haft större möjlighet att bygga kapital.

5.7 Lagar & Politik

De svar som framkommer när det gäller kategorin Lagar & Politik visar att detta är en medelviktig (orange) faktor som påverkar företagarnas val. De faktorer som ingår i kategorin är inget personligt betalningsansvar och inget krav på revisor. Lagar & Politik betygsattes som femte faktor i modellen (orange), där faktorn att man ej är personligt betalningsskyldig bedömdes som viktigast. Det borttagna kravet på revisor för småföretagare bedömdes i detta fall mindre viktigt.

Alla respondenter är positivt inställda till att man inte behöver riskera sin egna privata ekonomi i samband med företagens affärer, men dock i olika utsträckning. Åkesson, Sundström och Olsson ansåg alla att detta var en viktig faktor som var en stor fördel med företagsformen. Haukirauma tyckte att han hade ett personligt ansvar gentemot kunden eftersom att han mest arbetar mot privatpersoner. Dock framhåller Haukirauma att det är bra att det finns eftersom att det är ett skydd i fall det skulle uppstå en tvist. Detta bekräftas av andra författare såsom Lundén (2012) som beskriver att faktorn ej personligt ansvarig för företagens skulder är en av de främsta

orsakerna till att använda aktiebolag. Även Söderin (2013) anser att betalningsansvar är en viktig del i att välja aktiebolag, detta då man får en möjlighet att skydda sin privata ekonomi från oväntade problem såsom kundförluster.

Söderin (2013) beskriver att företagarna själva får stå för risken om man driver företaget vidare trots ekonomiska problem. Detta då småföretagare ofta sitter ensam i styrelsen, vilket vid ekonomiska bekymmer, där man går under halva aktiekapitalet kan leda till personligt betalningsansvar. Dock är detta inget som företagarna själva verkar ha reflekterat över, då deras argument handlar om att andra parter inte uppfyller sina åtaganden. Det är något som framkommit under analysen och därför inte undersökts närmare under intervjun. Studien kan därför inte säga om detta beror på okunskap hos respondenterna eller förnekelse av att det är något som de skulle kunna råka ut för.

Respondenterna beskriver att förändringen gällande borttagandet av revisor är positiv där företagen slipper en stor kostnad, men att en revisor gör mycket nytta i ett företag och även hjälper till för företagets fortlevnad. Därav är detta inte någon av de viktigaste faktorerna att ta hänsyn till vid val av aktiebolag. Haukirauma anser exempelvis att det bara är fördelar med att ha en revisor, även om han själv inte skulle anlita någon förrän han behövde. Det var därför inte något som påverkade hans val vid bildandet.

Åkesson anser att borttagandet av revision är en viktig del, speciellt för nystartade aktiebolag som går direkt in i den bolagsformen. Detta då det kan vara en stor kostnad. Detta är Åkesson väl insatt i då han själv har en revisor och vet om den stora kostnaden. Detta bekräftas även av Olsson som nyligen startat sitt företag och påpekar att förändringen underlättade för honom vid valet eftersom att det är en kostnad som han eventuellt inte skulle ha haft råd med. Det är alltså endast Olsson som ser en fördel med att inte behöva ha en revisor när han startade sitt bolag. Det tillstyrks även av Söderin (2013) då han menar på att den avskaffade revisorsplikten kan vara en faktor till att välja aktiebolag. Resterande respondenter samtycker inte utan menar på att en revisor endast gör nytta i ett företag. Vilket kan antas bero på att revisorer har ett starkt förtroende hos företagare, och kanske framförallt hos mindre företagare som inte är så insatta i ekonomi. Detta kopplas även samman med att det var samma respondenter som främst lyssnade på sin revisors/redovisningskonsults argument och råd till att byta bolagsform.

5.8 Trovärdighet

Utifrån resultatet i betygsättningen ovan är trovärdighet en viktig faktor för alla företagare (tabell 1). Det är endast Åkesson som sätter ett medel betyg på detta, men han beskriver ändå hur viktig faktorn är och att det underlättar företagets arbete. Totalt sett anses kategorin trovärdighet vara den som påverkat mest vid val att välja aktiebolag (tabell 3). Åkesson menar att aktiebolagsformen fungerar som en slags kvalitetsstämpel. Något som alla respondenter betonar är möjligheten att kolla upp ett företags ekonomi som en fördel, men flera av företagarna ställer sig ändå frågande till hur trovärdigheten kan vara så mycket större i ett aktiebolag där inte ägarna har något personligt betalningsansvar och då delvis kan komma undan sina förpliktelser. Det är

alltså delvis små fördelar med företagsformen som gör att företagare tror att trovärdigheten blir större, men även att man ger ett bättre intryck, ett AB efter företagsnamnet är mer respektgivande och varför det är på det viset har företagarna själva svårt att förklara.

Söderin tror även han att aktiebolag har större förtroende hos både allmänhet och handelspartners. Tanken om att det egentligen borde vara tvärtom, att aktiebolag borde ha lägre trovärdighet bekräftas av Söderins uttalande där han tror att åsikter påverkas på grund av att man tror att aktiebolag anses vara mer stabila och pålitliga (Söderin, 2013)

Haukirauma poängterar även lönsamheten blev bättre på grund av att kvaliteten på arbeten, som kom in blev bättre efter ombildningen till aktiebolag. Detta kan tyda på att trovärdighet spelar roll för kunders val av företag.

Trovärdigheten förklaras vara en viktig del i att välja aktiebolag då det bevisligen finns stora skillnader gentemot hur det är i andra bolagsformer när det gäller bemötande och kontakt med andra företag och myndigheter. Det är något som alla respondenter har haft i tankarna vid bildandet av aktiebolaget och därför har denna faktor rankats högt av de flesta respondenter. Orsaken till detta antas vara att när det gäller företag man har möjlighet att investera i, som verkar stabilt och pålitligt ökar tilltron till företaget. Att det är större transparens i ett aktiebolag gör även att man kan undersöka ett aktiebolags ekonomi på ett annat sätt.

I och med att företagaren har satsat pengar och bundit det egna kapitalet i aktiebolaget kan detta vara en orsak till ökat förtroende från borgenärer då de vet att det garanterat finns ett värde i bolaget. Detta gör att företagaren anses vara mer seriös av både kunder och leverantörer. Vissa borgenärer, framförallt banker eller andra kreditinstitut som lånar ut pengar till företaget brukar ställa krav på att det ska finnas vissa bundna tillgångar. Detta krav är svåruppnåeligt i andra bolagsformer.

5.9 Möjlighet att sälja företaget

I betygsättningen av kategorierna hamnar möjlighet att sälja företaget på åttonde plats. Alla företagare beskriver det som en fördel att man lättare kan sälja sitt bolag men ingen av respondenterna är i denna fas med sitt företag. Möjlighet till försäljning beskrivs som något som de inte direkt tagit hänsyn till utan de räknar det mest som en positiv effekt av att de valde bolagsformen aktiebolag. Dessa uttalanden av respondenterna bekräftas även av hur de satt sina individuella betyg, där alla satt detta som mindre viktigt, vilket gör att denna faktor hamnar i botten.

Expertens åsikt om att möjlighet att lättare sälja företaget bör vara en viktig faktor kan därmed inte bekräftas då ingen av respondenterna anser detta vara av väsentlig betydelse (Söderin, 2013). Ett av de främsta argumenten som respondenterna ser med att det skulle vara lättare att sälja ett aktiebolag gentemot en enskild firma är att aktiebolaget är en juridisk person. Där finns redan "ramarna" för företaget. I enskild firma flyter det lättare ihop med den egna ekonomin och det blir svårt att särskilja på vad som är företag och vad som inte är det.

Det är tänkbart att orsaken till att möjlighet att sälja värderas så lågt av respondenterna är att det handlar om utträde från marknaden. När man startar upp ett företag träder man in på marknaden, då är man inte speciellt intresserad av vilka möjligheter och fördelar som finns vid ett eventuellt utträde i framtiden, då det ofta ligger en lång tidsperiod framåt. Det är även tänkbart att detta är speciellt viktigt för företag i unikt utvecklande branscher som kan tilldra sig intresse av större företag, vilket kan leda till uppköp.

5.10 Distinktion mellan företagets och privata tillgångar

De flesta av respondenterna tycker att det är lättare att särskilja privata tillgångar mot företagets i ett aktiebolag. Detta visas genom betyget som denna faktor fått i rangordningen, nummer fyra. Ingen av respondenterna som hade drivit enskild firma innan hade haft problem med att särskilja tillgångarna tidigare, men det sågs ändå som en klar fördel. Olsson rankar denna faktor som viktigast och det var därmed den mest avgörande faktorn för att välja bolagsformen enligt honom. Övriga respondenter betygsatte faktorn medelviktig eller mindre viktig. Dessa tre hade drivit enskild sedan tidigare och såg det enbart som en fördel, därav den låga rankningen.

Detta kan vara en varierande faktor för företagare, då de som aldrig drivit någon verksamhet tidigare eller haft problem att särskilja sin privata ekonomi från företagets ser detta som en viktig faktor. De som tidigare haft företag har lärt sig särskilja företagets tillgångar från sina privata och ser detta bara som en fördel med aktiebolag. Fördelen är att man inte behöver tänka på att särskilja ekonomierna i ett aktiebolag då det är ett krav, vilket gör att det sker på ett mer automatiserat sätt. Det kan tänkas att om man inte kan skilja mellan företagets och den privata ekonomin kan få problem med rättsväsendet, vilket kan leda till att man inte längre får driva företaget, vilket sätter press på företagarna att uppfylla de krav som ställs.

I distinktion mellan företagets och privata tillgångar ingår även möjligheten att få ut pengar ur företaget. Söderin (2013) påtalar att detta handlar om att man på ett förmånligare och skattetekniskt enklare sätt kan komma åt det tillgängliga kapitalet i företaget. Detta då beskattningen på det man tar ut, till exempel sociala avgifter och inkomstskatten kommer direkt månaden efter. Detta jämfört med enskild firma där man beräknar en preliminär F-skatt som betalas löpande. Sedan räknas den slutgiltiga skatten av inkomst från näringsverksamhet efter bokslutet vilket kan leda till oförutsägbara konsekvenser. Alla respondenter är överens om att det är en medelviktig faktor, men en klar fördel att de inte kan ligga efter med skatten i samma omfattning som med andra bolagsformer. Speciellt Haukirauma, anser att upplägget med skatt en gång om året som i enskild firma inte fungerar så bra. Han föredrar då att skatt dras varje månad, så att man hänger med i ekonomin.

Detta visas på Haukiraumas citat:

“På så sätt tycker jag att det är bra, för jag vill inte komma efter med något, utan vill vara klar hela tiden. Det är skönt. Det är ju det jag menade förut att man ska räkna ut hur mycket man ska betala in i skatt, i F-skatt och alltihopa. Det är mycket bättre att det sker allt eftersom att man tar ut istället för att slippa tänka på det hela tiden. Och lika betala in hela tiden. ”

“Att man hela tiden ska behöva lägga upp i förtid hur mycket man ska betala in och sen ska det justeras efteråt. Och hålla koll på så att man inte överskrider och sådana grejer. Så på det viset tycker jag att det har varit mycket bättre.

Som tidigare nämnt anser Söderin att detta är en fördel, vilket kan göra att problem undvikts. Detta då man inte kan spendera den skatt som annars sparas till slutet av året (Söderin, 2013).

Det som tydligt framkommer är alltså att det finns en allmän uppfattning om att det är lättare att skilja mellan privata och företagets tillgångar i ett aktiebolag, och att detta delvis beror på skatteupplägg. Då expertens åsikt bekräftas av respondenterna visas att det är en viktig faktor att ta hänsyn till och att företagarna är väl medvetna om att skillnaden i upplägget faktiskt existerar. Då staten styr skatteupplägget med hjälp av lagar och regler har de makten att styra hur beskattning i bolag ska ske. Skulle staten se ett behov av förändring när det gäller denna faktor skulle det kunna diskuteras, då de som tidigare nämnt har möjlighet att göra förändringar.

5.11 Övriga faktorer

Utöver de faktorer som framkommit från teori och expertintervju framkom ytterligare två unika synpunkter under intervjuerna. Det är två helt olika faktorer som framkommer från två olika respondenter. Det man kan anta är att dessa faktorer är situationsspecifika, de gäller speciellt för de här företagarna då de har hamnat i situationer då dessa är viktiga. Exempelvis Haukirauma, när de skulle starta sitt företag som aktiebolag var deras tilltänkta namn redan upptaget. Detta påverkade förstås deras val då de fick ta ett namn som de inte tänkt från början, men de förstod då också att det nya namnet var skyddat.

När det gäller Olssons situation var möjlighet att få bidrag kanske den största orsaken som fick honom in på aktiebolagsformen från början, även om det sedan inte ledde till någonting. Men han såg en möjlighet som inte kunde utnyttjas på något annat sätt och därför ville han prova hur det skulle fungera.

6. Slutsats

I detta avslutande kapitel presenteras de slutsatser som grundar sig på empiri och analys.

Vilka faktorer är det som påverkar företagares beslut att välja aktiebolag?

Uppsatsen har kunnat visa att samtliga respondenter har haft olika tillvägagångssätt vid informationssökandet och i beslutet, alla med olika motiv men de har kommit fram till beslutet att starta ett aktiebolag. Utifrån empirin och analysen kan en slutsats dras om att det är ett flertal kombinerade faktorer som påverkar företagares beslut att välja att kliva in i en viss bolagsform, i detta fall aktiebolag. Det intressanta är att det i många fall är speciella förhållanden som påverkar vad som anses vara viktigt att prioritera men att flera faktorer ändå sticker ut ur mängden som lite viktigare än andra.

Ett annat tydligt mönster som framträder är att det som sägs om tillvägagångssätt vid ett beslut enligt beslutsteorin stämmer överens med företagares beslut. De undersöker hur beslutet påverkar deras egen ekonomi och situation och därefter agerar de utifrån den situationen.

En annan slutsats som kan dras är att de faktorer som framträder som avgörande vid valet främst är *trovärdighet*, *kapitalbehov* och *lönsamhet*.

Utifrån empirin får man uppfattningen att Åkesson och Sundström såg att bolagsformen skulle bli mer ekonomiskt lönsam och Olsson och Haukirauma mer praktiskt inriktade, det vill säga såg fördelar med ägandeform och det sänkta aktiekapitalet samt möjligheten till att lättare särskilja privata tillgångar från företagets. En slutsats som kan dras utifrån detta är att skillnader i erfarenhet av att driva företag påverkar motiven till att ha aktiebolag framträder. Detta påvisar att individuella skillnader och situation påverkar valet, vilket bekräftar Nyströms (2007) uttalande om att miljöspecifika faktorer påverkar, då det till stor del är företagarnas omgivning och deras unika förhållande som gör att de värderar faktorer på olika sätt.

Några av de observationer som framkommit under arbetets gång och som enligt oss är intressanta eftersom att de inte, enligt vad vi har kunnat hitta, förekommit i tidigare teori. Det som framkommit från denna studie är att faktorn *trovärdighet* är en viktig faktor vilket inte upptäckts i tidigare forskning. Även faktorn att särskilja privat och företagets ekonomi visade sig ha en viss påverkan på företagarna, vilket inte betonats av tidigare forskning. Det teoretiska bidraget från denna studie har främst varit att beslutsteori går att tillämpa på hur företagare tar beslut när de väljer aktiebolag som bolagsform.

Resultatet i denna undersökning kan användas av främst företagare som funderar på att starta ett aktiebolag då företagare med erfarenhet inom området har fått uttala sig om vad de anser vara viktigast. Det kan även användas som utgångspunkt då man vill se vilka förändringar som kan göras för att öka antalet aktiebolag, därmed vänder sig arbetet även mot människor i beslutsposition exempelvis politiker.

6.1 Förslag till vidare forskning och möjliga förändringar

Vidare forskning inom ämnet skulle kunna fokusera på om att se om dessa faktorer stämmer i en större respondentgrupp där man kan se tydligare tendenser och göra generaliseringar. En intressant studie skulle även kunna göras mot helt nystartade företag, då vissa skillnader framkommit gentemot de som omvandlat sitt företag.

Mer forskning skulle även behöva göras kring hur trovärdigheten faktiskt påverkar företagare i valet. Då detta är en såpass intressant upptäckt som inte är utforskad i någon större grad kan förslagsvis en hel studie om trovärdighet göras.

En möjlig förändring som skulle kunna göras från exempelvis statens sida för att öka företagares val att välja aktiebolag är att sänka beskattningen ytterligare. Detta då undersökningen visar att lönsamheten har påverkan i valet. Studien kan alltså användas av politiker som beslutar kring lagändringar för att underlätta för företagare att starta aktiebolag.

7. Källförteckning

Skriftliga källor:

ABL, Aktiebolagslagen (2005:551)

BL, lag om handelsbolag och enkla bolag (1980:1102)

IL, Inkomstskattelagen (1999:1229)

Af Sandeberg, C. (2007). *Aktiebolagsrätten*, Lund, Studentlitteratur AB

Bryman, A & Bell, E. (2010). *Företagsekonomiska forskningsmetoder*, Malmö, Liber

Kvale Steinar, Svend Brinkmann (2009). *Den kvalitativa forskningsintervjun*, Lund, Studentlitteratur AB

Lundberg, K (2011). *Juridik, Civilrätt Straffrätt Processrätt*, Stockholm, Sanoma utbildning AB

Lundén, B. (2012). *Aktiebolag skatt, ekonomi och juridik*. Näsviken, Björn Lunden Information AB

Porter Michael E. (2004). *Competitive strategy*, Simon & Schuster Ltd

Sjöberg (1978). *beslutsfattande psykologiska studier av valsituationer*, Stockholm, Engvall & Krantz Grafiska AB

Elektroniska källor:

Acs Zoltan J., David B. Audretsch (1988). *small-firm Entry in US Manufacturing, Economica*, Volym 56, nr. 222, 255-65 (elektronisk)

Tillgänglig: <<http://www.jstor.org/db/ub/oru/se/stable/2554043>> Datum: 25-11-2013

Alexandersson K. (2012). *Vad är källkritik?, källkritik på nätet* (elektronisk)

Tillgänglig:<<https://www.iis.se/docs/Kallkritik-pa-Internet.pdf>> Datum: 12-01-2014

Andersson A., (2013). *Dubbla din utdelning- med hjälp av vår kalkyl* (elektronisk)

Tillgänglig: <<http://www.driva-eget.se/utdelning>> Datum: 27-11-2013

Bhagwati J. N. (1970). *Oligopoly Theory, Entry-Prevention and Growth*, Oxford Economic Papers, New Series, Vol. 22, No. 3, 297-310(elektronisk)

Tillgänglig:<: <http://www.jstor.org/stable/2662534>> Datum: 19-11-2013

Blanchflower, D. G., & Oswald, A. J. (1998). *What makes an entrepreneur? Journal of Labor Economics*, 16(1), 26-60. (elektronisk)

Tillgänglig: <<http://search.proquest.com/docview/204641820?accountid=8028>>Datum: 2014-01-09

Duetsch (1984). *Entry and the extent of multiplant operations*, *The journal of industrial economics*, volym XXXII, nr 4, s. 479 (elektronisk)

Tillgänglig: <<http://www.jstor.org/db/ub/oru/se/stable/2098231>> Datum: 25-11-2013

Eisenhardt K. M., M. J. Zbaracki (1992). *Strategic decision making, Strategic management journal*, Volym 13, 17-37 (elektronisk)

Tillgänglig:<<http://search.proquest.com/db/ub/oru/se/docview/224964901>> Datum: 08-01-2014

Ekonomifakta (2013)– ”Nystartade företag per företagsform”(elektronisk)

Tillgänglig: <<http://www.ekonomifakta.se/sv/Fakta/Foretagande/Entreprenorskap/Nystartade-foretag-och-foretagsform>> Datum: 21-01-2014

Fossen, F. M., Steiner V. (2009). "Income Taxes and Entrepreneurial Choice: Empirical Evidence from Two German Natural Experiments." *Empirical Economics* 36(3):487-513 (elektronisk)

Tillgänglig: <<http://search.proquest.com/docview/228317674?accountid=8028>> Datum: 08-01-2014

Gentry, W. M., & Hubbard, R. G. (2000). *Tax policy and entrepreneurial entry. The American Economic Review*, 90(2), 283-287.(elektronisk)

Tillgänglig: <<http://search.proquest.com/docview/233035339?accountid=8028>> Datum: 2014-01-08

Holgersson H. (2012). *Lägre skatt med rätt bolagsform* (elektronisk)

Tillgänglig: <<http://entreprenor24.se/nyheter/13595-lagre-skatt-med-ratt-bolagsform/>> Datum: 28-11-2013

Knutsson S. (2008). *kvalitativ design & teoretiska utgångspunkter* (elektronisk)

Tillgänglig: <http://people.su.se/~sknut/c_kvalitativdesign.pdf> Datum: 08-01-2014

Lindh T., Ohlsson H. (1996) *Self-Employment and Windfall Gains: Evidence from the Swedish Lottery, The Economic Journal*, Vol. 106, No. 439 (Nov., 1996) , pp. 1515-1526

Published by: Wiley on behalf of the Royal Economic Society (elektronisk)

Tillgänglig: <<http://www.jstor.org/stable/2235198>> Datum: 08-01-2014

Mintzberg, H., Raisingham, D. och Théorét, A. (1976). *The structure of "unstructured" decision processes, Administrative Science Quarterly*, volym 21, s. 246-275 (elektronisk)

Tillgänglig: <http://media.corporate-ir.net/media_files/irol/97/97664/reports/Mintzberg.pdf> Datum: 17-12-2013

Moore, K. (2002). *THE EFFECTS OF THE 1986 AND 1993 TAX REFORMS ON SELF-EMPLOYMENT. Washington: National Tax Association.*(elektronisk)

Tillgänglig: <<http://search.proquest.com/docview/195433485?accountid=8028>> Datum: 2014-01-08

Nyström K. (2006). *Entry and Exit in swedish industrial sectors* (elektronisk)

Tillgänglig: <<http://hj.diva-portal.org/smash/record.jsf?pid=diva2:4028>> Datum: 19-11-2013

Nyström K. (2007). *Patterns and determinants of entry and exit in industrial sectors in Sweden* (elektronisk)

Tillgänglig: <<http://search.proquest.com.db.ub.oru.se/docview/220349497>> Datum: 19-11-2013

PwC (2011). *Aktiebolag - Bäst även för små rörelser* (elektronisk)

Tillgänglig: <<http://www.foretagande.se/aktiebolag-bast-aven-for-sma-rorelser/>> Datum: 12-11-2013

Statens offentliga utredningar, SOU 2008:49 (2008). (elektronisk)

Tillgänglig:<<http://www.regeringen.se/content/1/c6/10/50/14/1172f4c6.pdf>> Datum: 11-11-2013

Statens offentliga utredningar, SOU 2008:32 (2008). (elektronisk)

Tillgänglig:<<http://www.regeringen.se/content/1/c6/10/21/24/04afd0c4.pdf>> Datum: 11-11-2013

Muntliga källor:

Haukirauma Glenn 2013-12-16

Olsson Roger 2013-12-20

Sundström Ulf 2013-12-19

Söderin Kjell 2013-11-27

Åkesson Marco 2013-12-16

Bilaga 1

Intervjuguide för expertintervju

Bakgrund:

Berätta om vem du är, utbildning, yrkeskarriär? Namn, ålder osv.

- Vad jobbar du med?
- Hur länge har du jobbat med det?

Vad tror du är de viktigaste faktorerna (incitamenten) till att omvandla sitt företag till ett aktiebolag?

Vilka rekommenderade riktlinjer använder ni er utav för att det ska vara fördelaktigt att starta aktiebolag?

Vad tror du om dessa förslag som orsaker till att byta företagsform?

- Sänkt Aktiekapital
- Skattefördelar
- Begränsat personligt ansvar
- Större acceptans i samhället (trovärdighet)
- Särskilja privata tillgångar

Tror du att det är genomförbart att ha företag som har omvandlats eller ska vi ha företag som är helt nystartade som aktiebolag?

Vi har utgått från ett enter-exit perspektiv som förklarar varför man träder in eller ut från en marknad.

(Lönsamhet, tillväxt, kapitalintensitet, immateriell kapitalintensitet, FOU, patent, stordriftsfördelar, industrikoncentration) Vi har kopplat det till varför man startar aktiebolag och vi anser att det kan vara liknande faktorer som ligger bakom orsaken till att starta aktiebolag.

Tror du det finns de samband vi påstår?

Kan du ge förslag på några företag som har genomgått denna förändring och som vi skulle kunna få kontakt med?

Bilaga 2

Intervjuguide till undersökningens respondenter

Generell bakgrund

Namn?

Ålder?

Vad har du för utbildning?

Vad heter ditt företag?

Vad inriktar sig ert företag mot?

Vilken innehar du för position i företaget och vad dina huvudsakliga arbetsuppgifter?

Varför startade du/ni företag?

Vilken var den ursprungliga bolagsformen? Om du har bytt?

Vad är din vision om företagets framtid? (5-10år)

Har detta något att göra med vilken bolagsform som valts? tror du att det finns olika tillväxtpotentialer med olika bolagsformer?

Hur påläst var du om de olika bolagsformerna när du valde bolagsform?

Vilka för- och nackdelar resonerade du kring när du valde bolagsform?

Varför valde du bolagsformen aktieföretag? vilka var de främsta orsakerna?

Hur ser ägarbilden ut i företaget? är det något som inverkar i valet av bolagsform?

Teman

Enter/exit

Inträdesbarriärer

* Var det tänkt storlek på företaget som styrde val av bolagsform? dvs. omsättningen som ni har? (lönsamhet)

* Ansåg ni att företaget skulle gå bättre ekonomiskt med ett aktieföretag jämfört med andra bolagsformer?

* Hur påverkade det avskaffade kravet på revisor?

Incitament för aktiebolag

Vilka incitament var viktiga för dig när du valde aktiebolag?

- * Visste du om de olika kapitalkraven hos de olika bolagsformerna?
  - * Är du medveten om det skett en förändring gällande detta när det gäller aktiebolag?
  - * Hur resonerade du kring det sänkta aktiekapitalkravet?
  - * Vad tycker du om aktiebolagets ekonomiska struktur? (att skattekonsekvenserna kommer direkt vid uttag, tydligare skillnader på privat och företags pengar)
- Var detta någonting som inverkade när ni gjorde ert val av bolagsform?
- * Om enskild firma innan. Tycker du att det är lättare att särskilja dina privata tillgångar mot företags i ett aktiebolag?
  - * Det beskrivs ofta att det är ett säkrare ekonomiskt upplägg i ett aktiebolag när det gäller uttag av pengar. Är detta något som ni tog hänsyn till när ni valde bolagsform? på vilket sätt?
  - * Hade ni någon kunskap om de olika skattekonsekvenserna mellan de olika bolagsformerna?
  - * Hur resonerade du kring skatteskillnader mellan de olika bolagsformerna?
  - * Har du/ni haft några funderingar kring hur det personliga ansvaret påverkat?
  - * Känner ni att man i större utsträckning kan lita på och ha förtroende för ett aktiebolag än för en annan bolagsform?
- Känner ni att ert företag har en större trovärdighet jämfört med konkurrenter med andra bolagsformer?
- Hade trovärdigheten för företagsformen någon inverkan i ert val av bolagsform?
- * Om enskild firma innan. Hur upplever du en skillnad i acceptans som aktiebolag?
- Försäljning av aktiebolag är mycket smidigare än andra bolagsformer, kan detta vara något som inverkat på erat val?
- * Varför skedde starten av företaget just vid denna tidpunkt? var det något speciellt som inverkade vid valet?
  - * Om du skulle startat företaget idag, skulle du använt samma argument eller har någonting förändrats sedan dess?